

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A fegyverhasználatokról.

Irtó: Justus.

A múlt század 70-es éveiben, mikor a magyar törvényhozás a m. kir. csendőrség létesítésére határozta el magát, a lehető legrosszabb közbiztonsági viszonyok voltak Magyarországon. Rablások, rablógyilkosságok, úgyszólván napirenden voltak. A jószáglopások pedig hihetetlen mérvüket öltötték.

Az akkori idők közbiztonsági közegei, a félczeg pandurok, megtettek ugyan minden lehetőt, sőt egyes vármegyékben általános elismerést kiérdemlő dicséretes buzgalommal működtek a megzavart közbiztonság helyreállítása és az elkövetett bűntettek tetteseinek kiderítése körül; de, mert kevesen voltak s így rendkívül nagy területen, rokadásig terhelve végezheték szolgálataikat, másrészt pedig a rendőri szolgálati teendők körüli képesítésük és továbbképzésük is a lehető legprimitívabb: szolgálatuk eredménye semmiképen nem állott arányban kifejtett tevékenységükkel, sőt a közbiztonsági viszonyok általában rosszabbodtak.

Ennek az állapotnak egyik előidézője, jobban mondva, főoka volt még a közbiztonsági közegek hiányos felfegyverzése, amennyiben csak karddal, egyszerű elöltöltő pisztolylyal és karikásostorral voltak ellátva; s hogy eme kezdetleges fegyverüket is nem úgy, mint a csendőrség később, a törvény erejének és az erőhatalmi rendszabályoknak érvényre juttatása ozéljából is, hanem csak a jogos védelem esetében használhatták.

Előre látható volt, hogy csak egy olyan közbiztonsági testület felelhet majd meg az akkori viszonyok szerint támasztott követelményeknek és állíthatja majd helyre a nag mértékben megzavart közbiztonsági állapotokat, amely szigorú fegyelmkezelés, rendszeres oktatás és modern fegyverekkel való ellátás mellett, kiterjesztettebb mértékben veheti igénybe az erőhatalmi rendszabályok alkalmazását.

Igy született meg a 80-as évek elején a katonailag szervezett csendőrség. S hogy a testületnek a katonai ör jellegével felruházott egyes járőrci is az állástekintélyt és fegyverbecsületét megóvhassák és a törvény rendelkezéseit is minden téren érvényre juttathassák, maga a törvényhozás felruházta a testületet, a többi jogok közt, az utasításban megállapított körülmények előfor-

dulása esetén alkalmazható fegyverhasználati joggal is. Fölöttébb szükségesnek látszott a testületnek ezzel a joggal való felruházása azért, mert különösen a közrendű nép akkor még az általános művelődés kezdetleges fokán állván, a törvénytiszteletről nem csak egyes esetekben feledkezett meg, hanem az akkori közbiztonsági közegeket jóformán semmibe se véve, ahol csak tehette, csupa virtuskodásból is meggátolni törekedett őket törvényes eljárásukban s ha ez másként nem sikerült, lefegyverezésük, sőt leveretésüktől sem riadt vissza.

A csendőrség működésének megkezdése után azonban évről-évre csökkent az ilyen esetek száma. A lakosság eleinte félelemmel, majd hovatovább tisztelettel és rokonszenvvel tekintett az ő általános biztonsága felett őrködő vasemberekre, - úgy hogy az eleinte előforduló ellenszegülési esetek nemcsak folyton gyérebbek lettek, hanem a csendőrrjárőr a jobberzésű polgárok részéről már pártolásban is részesült.

Azt ugyan nem lehet állítani, hogy ez az észrevehető átalakulás az eleinte előfordult fegyverhasználatok alkalmazása által előidézett kényszer hatása alatt történt volna, de hogy ennek is nagy része volt a törvénytiszteletrre való rászorítás művének előmozdításában, az tagadhatatlan.

A gonosztevő, aki addig úgy játszott a közbiztonsági közegekkel, mint a macska az egérrel, egyes kivételes esetektől eltekintve, már félve menekült a csendőrfegyver elől s ha szorongatott helyzetbe került, inkább megadta magát, hogysom a fegyverhasználat alkalmazásáig engedte volna fejlődni a dolgot; s a virtuskodásból vérengző verekedő falusi legény is, aki majd minden esetben belekötött azelőtt a községi rendőrökbe és pandurokba, sompolyogva huzódott félre, ha a csendőrrjárőrt észrevette.

A folyton fokozódó ilyen körülmények és a nép kulturális fejlődése mellett azt hinné az ember, hogy a fegyverhasználati esetek száma folyton csökkenve, a csendőrség már több mint 30 év óta tartó működése alatt teljesen kiküszöbölődött az erőhatalmi rendszabályok köréből, vagy legalább is minimumra redukálódott. Ennek a feltevésnek azonban, daczára az e tekintetben követett szigorú és pártatlan eljárásnak, ellentmond a fegyverhasználati esetek évről-évre emelkedő számú statisztikája.

Első magyar vill. erőberend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyék minden hangszerről külön köldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

osaszári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ha egyik esztendőben kevesebb fegyverhasználat történik is, egy másik év már, mintha éppen megcsofolni akarna az előző évi csökkenést valódi és bűntermelést produkál. S hogy ezt mi okozza, azt még eddig alig lehetett megállapítani.

Vannak politikai zavargásokban, börtermésekben bővelkedő esztendők, amikor egyes előző évek hasonló eseteiből következtetve, azt binné az ember, hogy a csendőrség legtapintatosabb eljárása mellett is, elkerülhetetlen lesz a fegyverhasználati esetek gyakori előfordulása, s pedig alig fordul elő egynehány ilyen eset; máskor meg csendes minden, nyugodtak a kedélyek, valamire való zavargás vagy éppen nem, vagy csak alig fordul elő valahol, s mégis alig mulhat el egy hét is, hogy fegyverhasználat ne történne, sőt volt rá eset, hogy éppen ilyen időben egy-egy kerületi parancsnokság területén, egy héten három is volt.

Nehogy pedig bárki is csakugy a zöld asztal mellől találomra odavetett önkényű állításnak mondhasa a felhozottakat, csakugy rövidesen bemutatom egyik csendőrségi parancsnokság területén a felállítás óta előfordult fegyverhasználati esetek statisztikáját évtizedenkint felemlítve:

Az 1883—1890 évig terjedő években csak 2—9 volt az előfordult minimális és maximális esetek száma;

1891—1900-ig az előbbinek éppen kétezeresére emelkedett ez, tehát 4—18 fegyverhasználati eset történt az egyes években;

1901—1910-ig már ez utóbbiak majdnem harmadfélszeresére emelkedett ez a szám, amennyiben a minimális 13 eset mellé 43 maximális számú esetet jegyezhetek be.

Ebből látható tehát, hogy való tényeken alapul az az állítás, hogy a csendőrség kiképzésének általánosan elismert fokozatos fejlődése és a közönség körében általában feltűnő kulturális haladás nemhogy kiküszöbölne vagy legalább is a minimumra redukálna a fegyverhasználati esetek számát, sőt ellenkezőleg, fokozza azt, még pedig tulságosan nagy mértékben, mert mint látjuk, a harmadik évtized esetei éppen az ötszöröse az első évtized eseteinek. S bizonyára így van ez a többi kerületeknél is.

Annak ismertetésére, hogy eme feltűnően emelkedő fegyverhasználati esetek közül hány volt jogos és hány volt jogtalan, nem terjeszkedem ki, mert hiszen ezt a körülményt az egyes kerületeken belül a kiadott kerületi parancsokból, az alosztályoknál pedig a köztudomásra hozott büntetési jegyzőkönyvi kivonatokról minden csendőregyén megtudhatta.

Azt hallottam egyszer egy uriembertől, hogy menél tanultabb valamely ember, annál követelőbb. Valószínű tehát, hogy itt is ez az eshetőség áll fenn, hogy a jobban képesített csendőr követel több rendet és fokozottabb törvénytiszteletet a közönségtől; de viszont az

sem lehetetlen, hogy a kulturális tekintetben fejlődőbb közönség vár több tapintatosságot, türelmet és higgadságot a tudomása szerint folyton ilyenekre oktatót csendőregyénektől.

Már most, hogy a kettő közül melyik eshetőség az igazabb, azt nagyon nehéz volna eldönteni. Annál inkább nehéz volna ez, mert az előfordult eseteket tekintve, e két fél mindegyike, csak mint követelő, a jogait hangoztatja, a másik féllel szemben való köteles tiszteletéről és emberszeretetről azonban rendesen megfelelkezik és csak nagyon ritkán történik meg az, hogy valamelyik fél «az okosabb enged» álláspontjára helyezkedve, elejét venni igyekeznék az esetleges fegyverhasználatnak.*

Be kell ismerni, hogy fordulnak elő esetek, amelyeknél a fegyverhasználat csupán erélyes fellépés, vagy valamivel tapintatosabb eljárás mellett elkerülhető lenne; viszont azonban tagadhatatlan az is, hogy nagyon gyakran a tömeg vagy az egyes ember meggondolatlan, fékevesztett viselkedése kikerülhetlenül fegyverhasználatra kényszeríti a legtűrelmeesebb, a leghiggadtabb vérmérsékletű csendőregyént is.

Eszerint alakul leginkább a közönség vélekedése is.

Nagyon jól tudjuk, hogy a nagyközönség nem feketet mindig kellő súlyt valamely esetről alkotott véleményére s az indító okokat nem ismerve vagy enyhébben értékelve, akár szóval, akár tettel rendesen mindig a gyengébbnek fogja pártját. Ezt a gyengébbet pedig mindig abban látja, aki a csendőr fegyvere elé kerül. Így aztán a fegyverhasználatok nagy átlagánál rendesen a csendőrségben keresi a hibát s annak tapintatlanságában, embertelenségében, indulatosságában stb. igyekszik azt feltalálni.

De, ha egy-egy közismert gonosztervő vagy vérengző, verekedő faluríme sérül meg illetve esik áldozatul a csendőrségi fegyverhasználatnak, szinte megkönnyebbülten sóhajt fel az egész lakosság, sokszor még a szerencsétlennek legközelebbi hozzátartozói is: «No! ezt is elérte a végzete, megtalálta, amit keresett!» Szóval, ha kifejezetten nem is nyilvánítják, de úgy a szavak közt jóváhagyják, jogosnak ismerik el a megtörtént fegyverhasználatot.

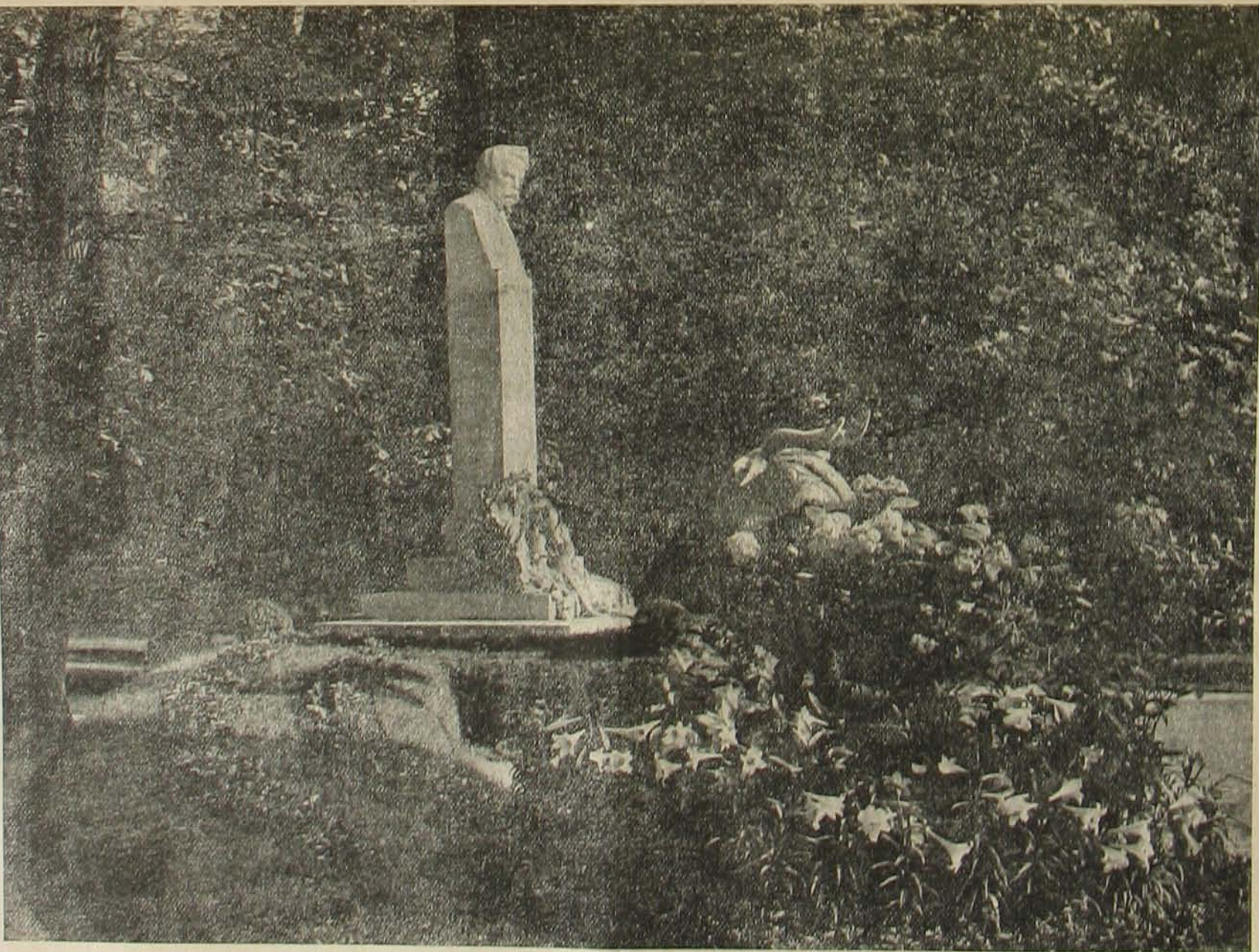
Minthogy pedig a fegyverhasználati jog s annak mikor és mily esetekben való alkalmazását magyarázó, irányító és korlátozó utasításaink is éppen arra oktat-

* Egy körülményt figyelmen kívül hagyott a szerző. Az utolsó évtizedben annyira elárasztották a fegyvergyárak a revolverekkel s más eldőlő szerszámokkal a közönséget, hogy manapság egy valamire való kocsmai dulakodást el se tudunk képzelni néhány pisztolydurranás nélkül s egyes falunkban a 14—15 éves suhan-csok is már revolverrel «dolgoznak». Hogy pedig egy-egy fellépésnél mit jelent az illető kikérdezendő, elővezetendő, vagy elfogandó egyén önbizalmára az, hogy fel van fegyverkezve s kegyértéresen a csendőrséggel szemben ugyancsak fegyverrel tud fellépni, azt hiszük nem szorul bővebb magyarázatra. Szerk.

Ha fáj a feje ⁷ ne tévóvazzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmákosabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Arany János szobra a Margitszigeten. — Strobl Alajos szoborműve, melyet József főherceg állíttatott fel.

ják és kötelezik a csendőrt, hogy csak a fennforgó helyzet kellő mérlegelése s minden más enyhébb eszköz alkalmazása után használja a fegyverét s akkor is a lehető legkíméletesebben járjon el, tagadhatatlan, hogy az utasítások eme rendelkezései és a nagyközönség fentebb ismertetett elítélő és illetve jóváhagyó vélekedése között megvan a helyes okozati összefüggés, amely abban nyilvánul, hogy a felfegyverkezett s magát megadni nem akaró, sőt a csendőr ellen támadó vagy szökésében másféleképpen meg nem akadályozható gonosztevőt átterítse le, vagy egész életére helyegezze meg a csendőr, de a jelentéktlenebb ellenszegülési vagy támadási eseteknél ne hamarkodja el a dolgot, ne igyekezzék a helyzetet készakarra elmérgesíteni, hanem imponáló, férfias, katonás fellépés mellett, határozott rendreutasítással és a következményekre való jóakaratu figyelmeztetéssel iparkodják ellenfelét, illetőleg ellenfeleit meggyőzni eljárásuk helytelen voltáról.

Általában ugyancsak ez a helyzet áll fenn a részeg emberekkel szemben alkalmazott fegyverhasználati eseteknél is.

A részeg ember szemében a csendőr valóságos vörös posztó. Míg csendőrt nem lát, a legbékésebben hotorkál vagy dalolva, kurjongatva, de senkit se bántva, balad az utcán tova, de mibelyt csendőrrel kerül szembe, s különösen, ha ez esetleg csendőre inti, már feltámad benne az ősi virtus, a mellét veri, nem fél sem Istentől sem embertől s bár alig tud a lábán állani, „Csendőrvért akar inni” mindenáron.

Természetesen csak nevetséges figura ez a közönség előtt, nem törődik vele senki, azt tartván, hogy a részeg ember elől az Üdvözítő is kitért. Éppen ez alapon ítéli meg a csendőrt is, ha az az akarám, szabad elhatározása felett vagy éppen nem, vagy csak korlátozottan rendelkező és szavainak jelentőségét mérlegelni nem tudó részeg emberrel szemben fellép, az esetleg lökdösés, taszigálás, ütlegelés által az ellenszegülésbe mintegy beleugratja s ezt a bizonyára másként is elbáritható ellenszegülést testi sértést vagy éppen halált okozó fegyverhasználattal szünteti meg.

Es tagadhatatlan, hogy a közönség egészséges ítélete itt is teljesen megegyez a csendőrségi II. szolg. utasítás 66. §. 1. pont 4-ik bekezdésében foglaltakkal, amely szerint a csupán szóbeli sértetetés még nem jogosítja fel a csendőrt a fegyverhasználatra; úgyszintén az ált. szolg. hat. VII. fejezet 42. pontjában foglaltakkal is, amely csak igen rendkívüli esetekben engedi meg a csendőrnek a részeg emberekkel szemben való szolgálati fellépést.

Bár az utasításoknak a fegyverhasználati jog ismeretisére és magyarázatára vonatkozó része félre nem érthető, mégis egy némelyek téves felfogásból abban a hitben vannak, hogy a fegyverhasználatot valamely öket ért sérelem utólagos megtorlása céljából is alkalmazhat-

ják. Ennélfogva részben ebből a téves felfogásból kiindulva, részben pedig a kapott sérelem, vagy a támadás által felingereltetve, még akkor is vagy csak már akkor használják fegyvereiket, mikor az ellenszegülő, illetve támadó ebbeli cselekménye további folytatásától önként ellállott, vagy éppen a következményektől félve, a helyszínről menekülni iparkodik.

Ez az eljárás mindenképpen helytelen. És pedig annál inkább az, mert a csendőrnek, mint közbiztonsági közegnek, nagyon is kell tudnia, hogy senki sines hivatala a saját sérelme tárgyában bíráskodni, megtorlással élni s hogy a bűncselekmények egyedüli megtorló eszköze csak a törvényes alapon való elítélés lehet.

Miután pedig a csendőrségi szerv. utasítás 10. §-a értelmében a csendőr ugyis mint közbiztonsági közeg s ugyis mint katonai őr, a katonai és polgári törvényeknek külön oltalmában részesül, tudatában kell, hogy legyen annak is, hogy a kapott sérelem utólagos megtorlására ő sem használhatja a fegyverét, hanem csak a rendes törvényes uton vehet elégtételt a sérelmezőn.

De helytelen ez a felfogás azért is, mert a csendőrnek már az őt támadással veszélyesen fenyegetővel szemben is meg van a fegyverhasználati joga; egy két eshetőség kivételével tehát csak a saját hibájából felróható óvatosság hiányából következhetik be, hogy tettleges bántalomban részesül.

Ennélfogva olyan esetekben, mint az már elő is fordult, hogy csendőrről ismert egyének lefegyverezték, leverték s azután ott hagyva őket, elmenekültek, csak akkor látszik jogosultnak a menekülőkre löni, illetve ellenők utólag fegyvert használni, ha azok egyébként is a gonosztevők közé sorolhatók. Még az a körülmény ugyanis, hogy rendes lakással, foglalkozással bíró és máskülönben a tisztességes polgárok, valamely öket vagy hozzátartozóikat ért sérelem miatti hirtelen felindulásban a csendőrről rátámadnak, azokat lefegyverezik, leverik, még nem teszi őket azok közé a gonosztevők közé sorolhatóvá, akik ellen menekülésük esetén is fegyvert használhat a csendőr, ha őket másként visszatartani nem tudja. Különben is a menekülés és a szökés egymástól annyira eltérő két fogalom, hogy a fegyverhasználat szempontjából együtt nem is említhetők.

Egy másik feltűnő tájékoztatatlanság a fegyverhasználat körül az, hogy egy némely csendőr egyén azt hiszi, hogy a fegyverhasználat alkalmazása nemcsak jog, hanem egyenesen kötelesség. S ebből kiindulva úgy fogja fel az erre vonatkozó utasítást, hogy az ellenszegülő vagy támadó ellen okvetlenül fegyvert kell használnia még akkor is, ha az előfordult ellenszegülés másként megtörhető, illetőleg a támadás másként elbáritható volna is. Hogy ez lehetséges, bizonyítja a következő megtörtént eset.

Egyik városi őrsbeli csendőr éji portyázás közben

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

A Margitszigetről. — Arany János tölgyei

észrevette, hogy a közeli kocsmából kijött részeg ember a járdán való botorkálása közben egy alacsonyban fekvő ablaknak esett s annak egy fiókját betörte.

Harsány hangon azonnal megállásra szólította fel az ismeretlent, majd pedig, midőn ez az ismételt felszólításokra mit sem adva, futásnak eredt, üldözőbe vette s rövidesen el is érve, feltartóztta.

A részeg ember, aki történetesen egy fuvaros kocsis volt, nem sokat teketóriázott az elébe szuronysegezve álló csendőrrel, hanem egyenesen megragadta annak fegyverét mind a két kezével.

(Hogy ezt támadási, illetőleg a csendőrt lefegyverzési szándékból vagy — mint ő vallotta — a megszurástól való félelem folytán, életösztöne által kényszerítve követte-e el, az itt mellékes, mert a végeredménybeni fegyverhasználat később egy harmadik személy részéről történt).

A fásztó futástól és a bekövetkező események folytán izgalomtól reszkette tartották mindketten a fegyvert, miközben a csendőr ismételt felszólította amazt, hogy a fegyvert engedje el, de az, mint vallotta, abbéli felelmében, hogy a csendőr barátságában leszurhatja, figyelembe sem vette a felszólítást; de mint begigazoltatott, arra sem tett kísérletet, hogy a fegyvert a csendőr kezéből kiragadjon, pedig természeténél fogva erőbeli túlsúlyban volt a csendőr felett.

A csendőr tudta és érezte ezt, ép ezért, habár gondolt is rá, hogy kardot ránt és egy vágással teszi ártalmatlanná az ő lefegyverzését ugyan még eddig meg sem kísérő, de szerinte őt támadással veszélyesen fenyegető kocsis, még sem látta ezt célzavezetőnek, mert eszébe jutott, hogy ellenfele felhasználhatná azt a pillanatot, mialatt ő fegyverét eleresztené és kardot rántana, és elvehetné tőle az azon idő alatt csak egyik kezével tartott fegyvert.

Igy állottak tehát farkasszemet nézve, míg rövid idő múlva a mentőangyal egy gyerek személyében meg nem érkezett. Ezt felszólította a fegyverénél fogva lenyugózva tartott csendőr, hogy szóljon be a városházán levő rendőrségnek, hogy küldjenek segítségére rendőröket. S lám a szerencse kedvezett neki itt is. Kévs idő múlva jött két rendőr és egy szolgálaton kívüli őrs-

vezető, aki az utban talált rendőröktől értesülvén a bajtársát fenyegető veszélyről, a rendőrökkel együtt a helyszínére sietett.

Ha most találós kérdés alakjában adnám fel a Csendőrségi Lapok olvasónak, hogy eme három közbiztonsági közeg megjelenése folytán miként fejlődött tovább az eset, hát az általános megoldás bizonyára az lenne: hogy a túlerő láttára megadta magát a kocsis, eleresztette a fegyvert s a körülményekhez képest elfogatott vagy feljelentetett, vagy pedig, ha még ezek láttára se eresztette volna el a fegyvert, az őrsvezető és a két rendőr lefejtették kezeit a fegyverről stb. Lásd mint fentebb.

Józan felfogás szerint legalább ez a két eshetőség volna feltételezhető. Mert a három egyén odaérkeztevel a csendőrt addig fenyegető támadás veszélyes jellege már megszűnt és négyen lévén, egy fegyvertelen ittás embert, ha még tovább rakoncátlankodott volna is, minden nagyobb megerőltetés és testi épségük veszélyeztetése nélkül ártalmatlanná tehettek.

Az őrsvezető azonban nem törődött az utasítások szerint is egyedül helyesnek látható eme fentebb említett eljárással. Ő előtte csak az lebegett, hogy egy ellenszegülő a bajtársa fegyverét megfogta és ezzel a támadással való veszélyes fenyegetés ismérveit is kimerítettnek látván, kötelességének tartotta, hogy a fegyvert a jövetelük láttára, sőt az ő felszólítására is el nem engedő ellenszegülő ellen fegyverét használja.

S amint gondolta, úgy is tett. Minden egyéb és helyesebb eszközt mellőzve, hátulról három kardvágást mért az engedelemkedő kocsis fejére, amitől az összeroskadva a fegyvert eleresztette. S még csak az volt a szerencse, hogy a vágások nem túlerősek voltak s a sértett eleinte életveszélyesnek látszó, de végeredményében husz napon felül gyógyuló testi sértést szenvedett.

Azzal, hogy ennek az ügynek végelintézése miként történt, mint közleményem keretén kívül eső dologgal itt nem akarok foglalkozni; saját belátására bízom mindenkinek, hogy erről magának a felfogása szerinti képet megalkothassa.

(Vége KÖV.)

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1 Oly takarékbetétek után, melyeket hal hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával) 2 Oly takarékbétét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kéri, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.

Utaltványok, Intézkedések és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesztünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

A Margitszigetről. — Óriás kőrisfa a víztorony mellett.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Az elefántcsont értékéről.

Az elefántcsontot újabban oly nagy mértékben fogyasztja a faragó és díszítő ipar, hogy a természet-tudósok már az elefántok végpusztulásától tartanak. Ez valóban méltó aggodalom, mert a kereskedelmi adatok szerint 1879-től 1883-ig magából Afrikából 840,000 kilogramm elefántcsontot szállítottak el évenként, még pedig a keleti partjairól 564,000, a nyugatiakról 284,000 kilogrammot, mely roppant mennyiségből kiszámítható, hogy Afrikában ez időszak alatt egy-egy évben legalább 75,000 elefántot öltek meg.

Az elefántcsontot már a régiek is nemcsak ismerlek, hanem díszítésre is használták templomaikban, palotáikban és sokféle fényűzési tárgyaikon. A görögök különösen a trójai báború óta alkalmazzák az elefántcsontot különféle díszműveiken.

A régi zsidók, mint a Szent-írásból olvasható, szintén használták az elefántcsontot bútoraik, sőt palotáik falainak ékesítésére is. Salamon király aranyozott elefántcsont királyi széket csináltatott magának.

Az *Ilias* csak egyszer tesz említést az elefántcsontról; az *Odyssea* szerint Penelope királyi széke elefántcsonttal és ezüsttel volt borítva.

Rómában Marcus Papirius senator elefántcsont pálczával ütött a kezére annak a gallusnak, a ki a szakállát durván megragadta.

A görögök már szobrokat is faragtak elefántcsontból, miből azt lehet következtetni, hogy igen sűrű érintkezésben voltak a perzsákkal és egyiptomiakkal. Phidias a parthenoni *Minerva* és az olymposi *Zeus* szobrálóhoz igen sok elefántcsontot használtatott föl, mert amaz 12, emez pedig 19 méter magas volt.

A rómaiak is nagyon sok elefántcsontot fogyaszthattak; mutatja ezt az, hogy Augustus császár rendeletére *Apollo* templomának az ajtóit ebből a drága anyagból csinálták; sőt *Julius Caesarnak* is volt egy elefántcsont szobra.

A bizanczi művészet is bőven alkalmazta az elefántcsontot. Így az *Aja Sophia* templomnak 365. ajtaját mind elefántcsont domborművekkel ékesítették. Úgyisintén szent képeket, díszedényeket, ereklyetartókat, kereszteteket és más efféléket is csináltak belőle, a melynek különben Európában más templomaiban is elég gyakoriak voltak kivált régebben.

A XI. és XII. századokban már igen megrágult az elefántcsont; de a következő két században ismét divatos ékítményi anyaggá lett főleg Olasz- és Franciaországban. A XVI. században újra sokat fogyasztottak. *Michel Angelo* és *Benvenuto Cellini* roppant értékű feszületeket és képeket készítettek belőle. Németországban a XVII. században valóságos pompázott az elefántcsont készítményekkel. Ugyanekkor alkotta az olasz *Algardi* azokat az elefántcsont műveket, melyeket a *Szent Péter* templomában ma is csodálunk.

A XVIII. század alig használta az elefántcsontot, úgy, hogy ekkor az elefántok, vizilovak és más állatok, melyek e becses anyagot szolgáltatják, valóságos békét élveztek. De aztán annál nagyobb mértékben kezdte használni és használja a jelen század finomult ipara, mely az elefántcsont készítményeket ismét fényűzési czikkekké tette.

Most különbséget tesznek az afrikai és az indiai elefántcsont között. Amaz a becsesebb, mert keményebb és finomabb anyagú. Szintén nagy becsűek a viziló és szarvorrú csontjai is. De az egészen megtermett afrikai elefántok agyarái, melyek 80—95 kilogrammot is nyomnak, valamennyi közt a legkeresettebbek.

Az elefántcsontnak a kémiai összetétel is fölőtte érdekes. Alapos elemzés szerint ugyanis a következő alkotórészek vannak benne:

Állati anyag	— — 24.00
Víz	— — — 11.15
Mészfoszfát	— — 64.00
Mészcarbonat	— 0.10

Az elefántcsontot páratlan idomíthatósága, nagy finomsága és tartóssága mindenkor nagy becsben és nagy értékben fogja tartani, ha az emberek kapzsisága ki nem pusztítja a föld színéről a drága anyag szolgáltatóit, a szegény állatokat.

KÉPEINK HEZ.

A Margitszigetről.

Az évszázadokkal ezelőtt *Nyulak* szigetének nevezett Margitsziget, a mostani Budapest eme legkedvesebb és legkellemesebb üdülő és szórakozó helye, IV. Béla magyar király *Margit* nevű leányától kapta mostani nevét, a ki templomot és kolostort építtetvén a szigeten, kedvelt apáczaival, mint a kolostor fejedelménője, ide vonult vissza a nagy világ zaja elől.

Még azután is hosszú ideig csak a vallásos érzés vezette ide a régi Buda és Pest lakóit a szigetre. Később azonban, már a török hódoltság idejében, úgy is mint gyógyfürdő, úgy is mint üdülőhely kedvencz tartózkodási helye lett a Budán lakó török uraknak. Most pedig, kiválóan gondozott parkjaival és sétányaival nemcsak a pihenni és üdülni vágyódóknak, hanem szórakozást keresők ezreinek is élvezetet nyújt ez az, utóbbi időben — mondhatni — tündérkertté varázsolt bájos földterület.

Szórakozás tekintetében azonban nem szabad összetévesztetni a főváros másik legnagyobb szórakozó-helyével: a Városligettel. Mert míg utóbbi zeneszínházai, vendéglői és kávéházaival és lármás varstlijaival inkább a lármás Budapestet ismerteti, addig — leszámítva a hid közelében levő labdarugó teret és környékét — a Margitsziget sétányain és üdülőhelyein, vagy ott az Arany János tölgyeinek nevezett évszázados faóriások alatt, ahol az agg költő is élte utolsó napjait, a sétálgatni és pihenni szeretett, tiszteletet parancsoló fenséges csend honol.

Lehet, hogy a régmúlt idők fentebb említett hagyományai iránti kegyelimből, vagy talán a szigeten gyógyulást kereső és üdülni betegek iránti tiszteletből van ez így, de az sem lehetetlen, hogy éppen a látogatók díszingváltságával magyarázható meg. A Margitszigetre ugyanis, mióta a főváros hirtokába került és a mellette elvonuló Margitbuda egy oldalhiddal bekapcsolást nyert, csak beléptidij mellett szabad bemenni, ennél fogva csupán szórakozás czéljából általában csak a jobb módúak keresik fel.

Hosszabb ideig ugyanis a dicőségnek emlékeztető József főherczeg Ő fensége hirtoka volt a Margitsziget s most

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gumikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kialakítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havil részletfizetésre. — Gumik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — kerékpár és varrogó nagyraktár — 56

DÉRY EDE

SZEGED.

tani díszét és gondozottságát is legnagyobb részben a néhány főherceg-áldozatkészségének és kertészet iránti szeretetének köszönheti. Az örökösök azonban néhány évvel ezelőtt a fővárosi közönség általános óhajának engedve, eladták a fővárosnak s a főváros az azóta állandóan és megállapított program szerint folytatott építkezéseivel, átalakításaival és rendezéseivel már oly kellemessé és elragadóvá varázsolta át ezt az egyébként is bájos területet, hogy még a mindennapi látogatót is napról-napra újabb bámulatra ragadja.

Azok a képek, melyeket a jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk, a Margitsziget egyes nevezetesebb részeiről való felvételek.

HIREK.

Egy csendőr megsebesítése. A beregmegyei Szarvasbáza községben június 23-án este Micsák János ottani lakos, a vele szemben szolgálatilag fellépett Ruszin Mihály szarvasbázai örsbeli csendőrt megragadva, azzal dulakodásba elegyedett, kardját a hüvelyből kirántva eldobta. Az eldobott kardot egy arra baladó nő felvette és lakására vitte. A csendőr támadója a kardot elvitt nő lakására futott, a hova a csendőr — kardját visszaszerzendő — szintén követte. A nő lakására érve Micsák János, Ruszin csendőrt zsebkéssel homlokán és bal arcán megszurva, könnyen megsebesítette. A kard az ottani örs járőre által előkerítettett, Micsák pedig elfogva, az alsóverecskéi kir. járásbírósnak átadatott.

Megtámadott járőr. Forró Mihály os. cz. őrmester és Róth János probacsendőrből állott nagygyőrczi örsbeli járőrt, június 24-én, Homok községben egy utcái verekedésnél történt szolgálati fellépés alkalmával Ihnát János és Ihnát Sándor kistéglási lakosok megtámadták és fegyverüket lefegyverzési szándékkal megragadták. A támadók ellen Tóth Kálmán ungarnóczyi örsbeli csendőr szuronyfegyvert használt és Ihnát Sándort, bal kezefejét átszúrva, könnyen megsebesítette.

Baleset. Június 27-én este 1/2 10 órakor, Demeter István pásztói örsbeli csendőr és karbatalmi szolgálatra ugyancsak a pásztói örsre beosztott Happauer Flórián cs. és kir. 60. gyalogezredbeli szakaszvezetőből állott járőr, rendes szolgálat teljesítése közben a hevesmegyei Szurdokpuszti község határában levő kőbányához érve, az ott alkalmazásban levő munkásokkal folytatott értekezés alkalmával Happauer szakaszvezető a munkásoknak fegyverét és annak működését mutogatta, miközben a fegyver elsült és a lövedék a közelben volt Molnár János tati lakost ligyékán találva életveszélyesen, Kecsés Mihály szintén tati lakost pedig súlyosan megsebesítette. A gondatlanságból okozott baleset hadbírói vizsgálat tárgyává tétetett.

Kilyén Ferencz őrmester által az internátus javára küldött 10 koronára vonatkozólag az adományozó kívánságára megjegyezzük, hogy ezen összeget előléptetési alkalmából adományozta.

KÜLÖNFÉLÉK

A kutyapecsenye. Egy olasz vadászati lap hosszabb csevegést ír a kutyapecsenyeről. Kutyahúst nemcsak az ő-korban ettek, de sok népnek ma is kedvenc csemegeje. Egy Sabaról nevű hittérítőnek Kanadában gyakran találunk föl kutyahúst. Kínában egész kutyaüzlettelepek vannak. A legkeresettebb egy Formozán élő kutya faj, a melynek húsa a malaczbúsra emlékeztet.

A mikor Libungcsang, a bíres kínai alkirály 1896-ban Európában járt, Gordon pasától pompás falkutyát kapott ajándékba, a melyik nagyon jól be volt tanítva és több kutyakiállításon nyert díjat. Libungcsang az ajándékot a következő levéllel köszönte meg: „Nagyon köszönöm a szép kutyát, de közölnöm kell önnek, hogy már annyira eleurópaiasodtam, hogy kutyahúst többé nem eszem. Embereimnek azonban a kutya pompásan ízlett.” 1900 óta Németországban is mérnek ki kutyahúst. Dessauban 1907 óta van egy kutyamészáros. Szászországban 1896-ban 468 kutyát vágtak le, 1901-ben 2502-öt, 1909-ben 50.000-et. Párisban az ostrom alatt sok kutyahúst ettek és nagyon megkedvelték. Mauselet író egy napon Barrière dramatikus kutyapecsenyére hívta meg: melyre szükségből kénytelen volt saját foxterrierjét levágtatni. A mikor a szomorú lakoma véget ért Mauselet felsóhajtott és így szólt: — Szegény fox, milyen élvezettel rágtad volna te ezeket a csontokat! A sarkutazók is gyakran fanyalodnak kutyahúsról és kutyaajuk se lesz miatta.

A szavazó-gép. A mai viszonyok közt fölöttébb időszerű találmánnyal lepte meg a világot Olaszországban Fernando Armando olasz technikus. Csinált egy szavazógépet s hogy találmánya egészen komoly, bizonyítja, hogy meg is kapta rá illetékes helyen a kért szabadalmat. A készülék neve votografon. Olyan elmés szerkezetű, hogy még a vak, a néma, sőt az irni-olvasni nem tudó embernek is lehetővé teszi a választást a szavazást, minden más segítség nélkül. Olaszországra nézve, nem is szólva arról, hogy ott rendkívül sok az analfabéta ember, már azért is nagyjelentőségű a különös találmány, mert az olasz kormányának tudvalevően az a szándéka, hogy a most választójogú hijján levő analfabétákat beveszi az alkotmány sánczaiba. A gép szerkezete és használati módja a következő: A választó-polgár egy ballगतó kagylót emel a füléhez s egy üveg- vagy fa-szekrénybe zárt készülékből kiugró gombot abban a pillanatban nyom meg, a mikor a ballगतó-kagylón annak a jelöltnek a nevét hallja, a kire szavazni akar. A gomb megnyomásával működni kezd egy készülék, a mely a választó szavazatát eltörölhetetlen módon megrögzíti egy papirosszalagon. Ez a szalag aztán a szavazatokat megolvadó bizottság ellenőrzése alá kerül. Csalás vagy hamisítás ilyenformán ki van zárva. Ha a szavazó-polgár kétszer nyomná is meg egymás után a gombot, nem érne vele semmit, mert csak az első nyomás jelez a papirosszalagon. Azonkívül csengő is jelzi, hogy a szavazás megtörtént.

A szerzetes vaskereskedése. Az amerikai Louisiana államban a legrégebb vaskereskedést egy szerzetes alapította a mai New-Orleans város belyén lévő telepen a tizenhetedik század derekán. Kis sátorát tákolta össze s mindenféle fegyvert és szerszámot árult benne. Hiteles adatok bizonyítják, hogy az üzlet, melynek túlnyomórészt indiánusok voltak a vásárlói, kitűnően ment, a misszió céljára igen jól jövedelmezett s a szerzetes által alapított vaskereskedés messze földön híres volt. Ez az üzlet még ma is fönnáll az azóta virágzó gyárvárosra fejlődött New-Orleans-ban s a minap ünnepelte meg alapítása 250 éves s a mostani tulajdonos-család birtoklásának kétszázéves jubileumát. Sokáig legnagyobb ellenü üzlete volt az államnak, de újabban tulszárnyalta egy másik, melyel 1822-ben alapítottak ugyan- csak New-Orleans-ban.

Szerkesztői üzenetek.

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

IV. kassai esendőrkerület. (Folytatás.)

Kassai 1. szárny: Abauj-Torna megye. 1. szakasz: Kassa, 2. szakasz: Szikszó. 1. szakasz járásai: kassai, csorháti, tornai, 2. szakasz járásai: szikszói, gönczi, füzéri.

Eperjesi 2. szárny: Sáros megye. 1. szakasz: Eperjes, 2. szakasz: Bártfa. 1. szakasz járásai: eperjesi, lemes, kisszebeni, bethársi, 2. szakasz járásai: bártfai, giráltyi, felsővízközi.

Máramarosi 3. szárny: Máramaros megye. 1. szakasz: Máramarossziget, 2. szakasz: Huszt, 3. szakasz: Felsővisó. 1. szakasz járásai: szigeti, sugatagi, taraczvizi, 2. szakasz járásai: huszti, dolhai, ökörmozói, técsői, 3. szakasz járásai: visói, izavölgyi, tiszavölgyi.

Beregszászi 4. szárny: Bereg és Ugocsa megyék. 1. szakasz: Beregszász, 2. szakasz: Munkács, 3. szakasz: Nagyszőlős. 1. szakasz járásai: tiszaháti, mezőkászonyi, felvidéki, 2. szakasz járásai: munkácsi, latorczai, szolvai, alsóverecskéi, 3. szakasz járásai: tiszáninneni, tiszántúli.

Ungvári 5. szárny: Ung megye. 1. szakasz: Ungvár, 2. szakasz: Nagyberezna. 1. szakasz járásai: ungvári, szerednyei, kaposi, szobránczi, 2. szakasz járásai: breznai, perecsenyi.

Sátoraljai helyi 6. szárny: Zemplén megye. 1. szakasz: Sátoraljai helyi, 2. szakasz: Szerencs, 3. szakasz: Homonna. 1. szakasz járásai: sátoraljai helyi, királyhelmeti, nagymihályi, gálszécsi, 2. szakasz járásai: szerencsi, tokaji, sárospataki, 3. szakasz járásai: homonai, mezőlahorci, varannói, sztrópkói, szinnai.

Lőcsei 7. szárny: Szepes megye. 1. szakasz: Lőcs, 2. szakasz: Késmárk. 1. szakasz járásai: lőcsei, szepesváraljai, iglói, gölniczabányai, 2. szakasz járásai: késmárki, ólubló, szepesófalui, szepesszorubati.

Rimaszombati 8. szárny: Gömör és Kishont megye. 1. szakasz: Rimaszombat, 2. szakasz: Rozsnyó. 1. szakasz járásai: rimaszombati, rimaszécsi, putnoki, 2. szakasz járásai: rozsnyói, tornaljai, ratkói, garanvölgyi.

V. pozsonyi esendőrkerület.

Pozsonyi 1. szárny: Pozsony megye. 1. szakasz: Pozsony, 2. szakasz: Nagyszombat. 1. szakasz járásai: pozsonyi, dunaszerdahelyi, somorjai, malaczkai, 2. szakasz járásai: nagyszombati, szenci, galántai.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne kónduk.

B. J. Tudomásunk szerint kell fizetni beíratási díjat.

120. Nem jár.

101. 1. Nézz meg az idei esendőrségi zsebkönyv 302. lapján levő II. Táblázatot. 2. Az 1879 XXXI. t.-cz. 118. §-a szerint a községi bíró csak 10 forintot meg nem haladó ordoi lopások, vagy ugyanazon összegot felül nem haladó kártételek esetében illeti meg az eljárás, ha a sértet fél őt és és nem a szolgabíró kívánja igénybe venni. A pénzbüntetésen kívül olázási joga nincs. Hivatalos hatalommal való visszaélés. 3. Csak az orsnek jár.

Kivánsi. 1. Nem kapnak. 2. Jár, ha nincs kétszobás kincstári lakása. A lakbérrel együtt lesz folyósítva. 3. Előreláthatólag még ez évben. 4. és 5. Ez évben nem.

Vasutas. Szolgálati uton. Iskolai bizonyítvány. Az illetékes illetvezettséghez. Az előjáró parancsnokság csatolja.

88. A visszavételre nincs kilátás.

Viribus. Ez idén nem, a jövő pedig ismeretlen.

1888. Rendszerezett létszám nincs. Jelenleg van 37 zászlós. A felvétel mérve még ismeretlen.

Határszéli őrs. Kérdései fegyvertelenségre vonatkoznak. Figyelmeztetjük, hogy az előjárók és feljebbvalók parancsait teljesíteni kell s azok bírálgatásába beavatkozni tilos. Ha jogos panasz van, lépjen a hivatalos utra.

K. esendőr. Igénybe veheti.

34. Őrs. P. J. 1. Igénybe veheti. 2. Nem köteles.

Piros rózs. 1. Két órával. 2. Selyem kardbojt viselhető.

1885. P. F. Két órával.

G. őrmester. Csak akkor adhatunk felvilágosítást, ha az illető esendőr nevét velünk közli.

Családi pótlék. 1. Addig, míg tényleg szolgál. 2. Ismeretlen. 3. Egyelőre nincs kilátás, hogy engedélyeztessék. Az idős és hosszasan szolgáló altisztek kitüntetése.

Balaton 1. Az illeték-szabályzat világosan intézkedik, mást mi nem mondhatunk. 2. Május 1-én lépett életbe. Ugy látjuk, hogy Ön a különítményen töltött időt tévesen úgy veszi, mintha az összpontosítás lett volna! Ha sérelem történt, forduljon az előjáró szárnyparancsnoksághoz.

Határszéli esendőr. L. K. Forduljon az államrendőrséghez.

1884. 1. Engedély kell. 2. A rendfokozat mérvado és nem az állás.

Itemény 18. Beszámít.

B. esendőr. 1. Jogosult. 2. Nem érnek rá ntána járn.

1885. 1. Két órával a takarodón tul. 2. Nem kell. 3. A volt es. cz. őrsvezetőket.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyar részv.-társ.

M. kir. esendőrség, boszniai esendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

Trencsényi 2. szárny: Trencsén és Árva megyék. 1. szakasz: Trencsén, 2. szakasz: Zsolna, 3. szakasz: Alsókubin. 1. szakasz járásai: trencsényi, báni, puhói, illavai, 2. szakasz járásai: zsolnai, csaccai, kiszuczaujhelyi, vágbesztercei, bicsesei, 3. szakasz járásai: alsókubini, vári, námesztói, trsztenai.

Balassagyarmati 3. szárny: Nógrád megye. 1. szakasz: Balassagyarmat, 2. szakasz: Losoncz. 1. szakasz járásai: balassagyarmati, szécsényi, nógrádi, sziráki, 2. szakasz járásai: losonczy, gácsi, füleki.

Esztergomi 4. szárny: Esztergom és Komárom megyék. 1. szakasz: Esztergom, 2. szakasz: Komárom. 1. szakasz járásai: esztergomi, párkányi, tatai, 2. szakasz járásai: csallóközi, gesztesi, udvardi.

Nyitrai 5. szárny: Nyitra megye. 1. szakasz: Nyitra, 2. szakasz: Pöstyén, 3. szakasz: Miava. 1. szakasz járásai: nyitrai, nagytapolcsányi, nyitrazeámbokrétai, privigyei, 2. szakasz járásai: pöstyéni, galgóczi, vágsejlyei, érsekújvári, 3. szakasz járásai: miavai, vágújhelyi, szenczei, szakolczai.

Besztercebányai 6. szárny: Turóc, Zólyom és Liptó megyék. 1. szakasz: Besztercebánya, 2. szakasz: Turócszentmárton, 3. szakasz: Liptószentmiklós. 1. szakasz járásai: besztercebányai, breznóbányai, zólyomi, 2. szakasz járásai: turócszentmártoni, stubnyafüldői, nagyszalatnai, 3. szakasz járásai: liptószentmiklósi, németlipesei, liptóújvári, rózsahegy.

Ipolysági 7. szárny: Hont és Bars megyék. 1. szakasz: Ipolyság, 2. szakasz: Aranyosmarót, 3. szakasz: Léva. 1. szakasz járásai: ipolysági, ipolynyéki, korponai, 2. szakasz járásai: aranyosmaróti, oszlányi, garamszentkereszt, 3. szakasz járásai: lévai, verebélyi, szobi, báti.

VI. székesfehérvári csendőrkerület.

Székesfehérvári 1. szárny: Fejér megye. 1. szakasz: Székesfehérvár, 2. szakasz: Sárbogárd. 1. szakasz járásai: székesfehérvári, váli, 2. szakasz járásai: sárbogárdi, adonyi, móri.

Soproni 2. szárny: Sopron és Moson megyék. 1. szakasz: Sopron, 2. szakasz: Magyaróvár. 1. szakasz járásai: soproni, nagymartoni, kismartoni, csepregi, felsőpulyai, 2. szakasz járásai: magyaróvári, nezsideri, rajkai, kapuvári, csornai.

Pécsi 3. szárny: Baranya megye. 1. szakasz: Pécs, 2. szakasz: Mohács. 1. szakasz járásai: pécsi, pécsváradi, hegyháti, szentlőrinczi, 2. szakasz járásai: mohácsi, baranyavári, siklósi.

Szombathelyi 4. szárny: Vas megye. 1. szakasz: Szombathely, 2. szakasz: Kőrmend, 3. szakasz: Sávár. 1. szakasz járásai: szombathelyi, köszegi, felsőöri, 2. szakasz járásai: kőrmendi, uuraszombati, szentgotthárdi, németújvári, 3. szakasz járásai: sávári, vassvári, czellődömölki.

Kaposvári 5. szárny: Somogy megye. 1. szakasz: Kaposvár, 2. Marczali, 3. szakasz: Szigetvár. 1. szakasz járásai: kaposvári, igali, tabi, 2. szakasz járásai: marczali, lengyeltóti, csurgói, 3. szakasz járásai: szigetvári, barcsi, nagyatádi.

Zalaegerszegi 6. szárny: Zala megye. 1. szakasz: Zalaegerszeg, 2. szakasz: Nagykanizsa, 3. szakasz: Keszthely. 1. szakasz járásai: zalaegerszegi, alsólendvai, novai, pacsnai, 2. szakasz járásai: kanizsai, csáktornyai, perlaki,

letényei, 3. szakasz járásai: keszthelyi, zalaszentgróti, sümegi, tupolczai, balatonfüredi.

Győri 7. szárny: Győr és Veszprém megyék. 1. szakasz: Győr, 2. szakasz: Veszprém, 3. szakasz: Pápa. 1. szakasz járásai: tósziget-czilizközi, sokoróaljai, pusztai, 2. szakasz járásai: veszprémi, enyingi, devecseri, 3. szakasz járásai: pápai, zirci.

Szekszárdi 8. szárny: Tolna megye. 1. szakasz: Szekszárd, 2. Tamási. 1. szakasz járásai: központi, völgysegi, dunaföldvári, 2. szakasz járásai: tamási, dombovári, simontornyai.

(Végo köv.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kinevezettek:

1912 július 1-ével:

csendőr törzsörmszerekké:

Molnár Balázs őrmester (1. rangszám), a VI.,
Fehér Nándor őrmester (2. rangszám), a II.,
Horváth György őrmester (3. rangszám), a III. számú csendőrkerület állományában.

Áthelyezettek:

1912 július 1-ével:

Keresztesi György járásörmszere, a III. számú csendőrkerülettől, az I. számú csendőrkerülethez járásparancsnoki minőségben Hídalmasra;

Keresztes József járásörmszere, a IV. számú csendőrkerülettől, a VII. számú csendőrkerülethez járásparancsnoki minőségben Parajdra;

Ambrus Béla járásörmszere, a VIII. számú csendőrkerülettől a II. számú csendőrkerülethez;

Halász Mihály járásörmszere a VI. számú csendőrkerülettől a VII. számú csendőrkerülethez;

Oneth Károly járásörmszere, az I. számú csendőrkerülettől a II. számú csendőrkerülethez;

Szudár Marin járásörmszere, a VI. számú csendőrkerülettől a II. számú csendőrkerülethez;

Hermann György törzsörmszere, a VIII. számú csendőrkerülettől a II. számú csendőrkerülethez.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. bonvédelmi miniszter ur által:

Harsányi Barna m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, segédtszti és oktatótszti minőségben kifejtett igen buzgó és eredményes szolgálatait.

Fodor György m. kir. II. számú csendőrkerületbeli hadnagy, kiváló szolgálatait.

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Negrea András csendőr, mert az 1912. évi február hó 14-én reggel négy órakor a Kisküküllő folyó kiáradása következtében a víz partján épült lakóházában életveszélybe jutott Spinán Anna küküllővári lakost két gyermekével együtt a jeges vízbe hónaljig gázolva kimentette.

K. Varga József őrsvezető ez. őrmester és Dávid Ferencz járásörmszere, az 1912. évi március hó 18-án

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia hazai hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve kuldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kirendő.

megejtett széki országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a nagymérvben veszélyeztetett közbiztonság, csend és rend fenntartása érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működéséért.

Csiki Antal járásörmester, az 1912. évi márczius hó 18-án megejtett széki országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a nagymérvben veszélyeztetett közbiztonság érdekében tett helyes és célirányos intézkedéseiért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Harman János csendőr cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt állandóan kifejtett eredményes tevékenységeért, lankadatlan szorgalmáért, alárendeltjeinek oktatása, vezetése és felügyelzése körül kifejtett buzgalmaért, őrsparancsnokának ezirányban hathatós támogatásáért, nemkülönben mindenkor tanúsított példás magatartásáért.

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bakos Ferencz, Pataki András járásörmesterek, Pollák Benedek őrmester, Csernyicska Ferencz, Tóth Balázs, Énekes István, Hári József I., Temesi István, Soós István II., Barta József I., Tóth József IV., Buga József őrsvezető cz. őrmesterek, Farkas Balázs, Csémi Lajos, Fehér Gyula, Pécs Ferencz, Németh Péter, Jakab János, Vidán Antal csendőr cz. őrmesterek, Fábian Ágoston, Szóriad Rezső, Vankó Lénárd, Jantosik Ferencz, Vindis Ferencz, Králl András és Bors Simon csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén az utóbbi időben kifejtett buzgó, leleményes és lankadatlan szorgalmuk s az ez által elért szép eredményeik és példás magaviseletükért.

Tóth Zsigmond, Gyurcsik Lajos, Németh Lajos, Huszár János és Némecz Ágoston csendőrök, előbbi kettőnek, mert egy — több betöréses lopást hosszabb időn át elkövető — tettest fáradságos nyomozás után elfogtak s azt az igazságszolgáltatásnak a bűnjelekkel együtt átadtak, utóbbi háromnak, mert egy rablógyilkossági eset tettesének hosszas és fárasztó nyomozás után történt elfogása s a bűnjelek megszerzése és biztosítása körül, a nyomozást vezető járásörmestert hathatósan támogatták.

Borik József, Hrehus Mihály őrsvezető cz. őrmester, Dányi Gyula, Németh József, Gombik József csendőrök, Greschner János és Szabó Lajos próbacsendőrök, egy tűzvész alkalmával a tűzoltás és vagyonmentés körül tanúsított kiválóan buzgó, bátor és önfeláldozó ténykedésükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Menyhárt Ferencz csendőr cz. őrmester, Bencze Sándor, Vass György csendőrök, Mohai István őrsvezető cz. őrmester, Péter Lőrincz, Bába János, Fábian András, Magyarai Áron csendőr cz. őrmester, Bójt Péter, Szabó Ignác, Barta Miklós, Székely Ferencz, Nagy Lajos, Bejka Gábor, Latyes Gábor csendőr, Maginyecz Pál próbacsendőr, Loránt József őrsvezető cz. őrmester, Varga Kálmán csendőr cz. őrmester, Szabó Mihály, Győri András, Hajdu Ferencz, Mátyus János, Gergelyi János, Lukács Gedeon, Borczki Máté, Zébra János, Deák Ambrus, Katona Dénes, Jánosi Sándor, Koréh Ferencz, Antal Péter, Vágási Dénes, Benkő András, Vas Domokos, Sütő Károly, Xantus Gergely, Szőke Ferencz, Kovács Jakab, Janka Ferencz, Győrfi Áron, Emrich József, Becze Ilyés és Tóth József csendőrök, az 1912. év márczius hó 18-án megejtett széki országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a közbiztonság, csend és rend fenntartása érdekében kifejtett buzgó működésükért.

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Heiszer József őrsvezető cz. őrmester, Pál Sámuel, Janka József, Tefner Frigyes csendőr cz. őrmester, Kővári János, Vágó Lázár, Kankóvasky István, Mayer János, Balázs András, Jánosik István, Jenőfi István, Tóth István IV., Tóth József, Koresok István, Moró Pál, Polyák Máté, Tárnok Pál, Horváth Mihály, Hauspek Károly, Kovalovszky Sándor és Szilágyi Sámuel csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén, az utóbbi időben kifejtett, kiváló szorgalma és eredményes tevékenységeért.

Strete Demeter csendőr cz. őrmester, Jurisza András, Kakó Illés, Meluska István, Griesz István és Lahucsky János csendőrök, mert egy rablógyilkossági eset tettesének, hosszas és fárasztó nyomozás után történt elfogása és a bűnjelek biztosítása körül, a nyomozást vezető járásörmestert hathatósan támogatták.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Rökkert Sándor őrsvezető cz. őrmester és Szalai Kálmán csendőr, a Fábian Károly cs. és kir. 65. gyalogezredbeli katonaszökevény által elkövetett többrendbeli betörés és egyéb lopásoknak üg. és leleményes nyomozás során történt kiderítéseért és a tettesnek elfogása körül tanúsított éber és bátor fellépéséért.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

**Könyvnyomda,
könyv-, papír- és
írószer-kereske-
dés, a magyar kir.
csendőrségi hiva-
talos nyomtatvá-
nyok legnagyobb
raktára.**

Honvédelmi miniszter nr. önkormányzatának által 5242/912. sz. a.
rendszeresített affajta sapkák, nemkülönben az összes felszerelési
cikk, nyári szürke és fehér ezernyestűkkel rakományon a leg-
jutányosabb ártan kapuak.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 8 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A fegyverhasználatokról.

Irta: Justus.

(Vége.)

Áttérek most a különféle fegyvernemek használatánál észlelhető téves felfogásokra.

A fegyverhasználatok legnagyobb hányadánál a szurony kerül alkalmazásba. Azt hiszem azért, mert azoknál az eseteknél, ahol fegyverhasználatra kerülhet a sor, leginkább gyalogszolgálatot teljesít a csendőr, tehát fel-tüzött szuronymyal elbátott fegyvere esik leginkább a keze ügyébe.

A régebbi időkben a löfegyverhasználat következett a szuronyhasználat utáni legtöbb arányszámmal és a kardhasználati esetek száma volt a legkevesebb. Mióta azonban városi őrsők vannak, amelyek legénysége nap-pal kardosan és forgópisztolylyal ellátva teljesíti szol-gálatát, a kardhasználatok esete emelkedett, úgy hogy körülbelül egyenlő számarányu a löfegyverhasználat eseteivel, ha nem nagyobb annál.

Lássuk most azokat az eseteket, amelyek a szurony használatát legtöbbször előidézlik.

Általános felfogás a csendőrlégénységnél, hogy aki az ő fegyverét megragadja, az őt támadással, még pedig a lefegyverezéssel való támadással veszélyesen fenyegeti.

És ebben el nem vitatható igazsága van minden csendőrnek.

A csendőrlégénység 70—80 %-a ugyanis kisebb termetű és gyengébb szervezetű emberekből áll, s általá-ban izomfejlesztő és erősítő munkával (sportolással, súlyemeléssel, passzióhól való birkózással) nem foglal-kozik; ennél fogva, dacára, hogy a rendes időben fogyasztott a jó és tápláló ételekkel él, ettől inkább elhízik, elpubul, de erőt nem szerez s így sokkal gyengébb annál, hogysem a munkában megedződött munkással vagy iparral való munkájában becsútkozva, azt le is győz-heesse. Főlegben tehát csak addig érezheti magát ezek felett, míg fegyverével szabadon rendelkezhetik.

Ezt tudva, méltán túl mindenki előtt elöterbe az a kérdés, hogy mi okból fordulhat hát elő oly sok eset-ben a szolgálatot teljesítő csendőrök fegyverének megragadása.

Hiszen, ha tömegben körülveszik a csendőrt, akkor még csak érthető, hogy a fegyverét megragadják, de számtalan eset igazolja, hogy még ha egyetlen emberrel áll is szemben az a két főből álló járőr, az is talál

alkalmat a csendőr fegyverének megragadására; és pedig ami a feltűnőbb, nem azért ragadja meg, amelyik bal-karjára akasztott fegyverrel, esetleg megbilincselés cél-jából, hoozá lép, hanem azért, amelyik a megbilincselendő főkéntartására szuronysegezve készen áll s nincs egyéb gondja, mint a megbilincselendőt főkéntartani s annak minden mozdulatát köteleességszerűleg figyelemmel kísérni.

Amint a tapasztalat igazolja, ennek a feltűnő jelen-ségnek, a néha-néha előforduló figyelmeletlenségen kívül, általános oka az, hogy a csendőr nem tartja szem előtt a II. szolgálati utasítás 23. §-ának azt a rendelkezését, hogy attól, akit a törvény nevében engedelmességre fel-szólít, megfelelő távolságra, de legalább is 3—4 lépés-nyire álljon.

Ez a távolság pedig éppen elegendő arra, hogy az egyént, ha tetteges ellenszegülésre, támadásra vagy éppen megszökési szándékból való elugrásra vetemednék is, fékentarthassa, az elugrásban vagy nyilvánvaló táma-dási szándékában megakadályozhassa. De ugyancsak elegendő arra is, hogy fegyverének megragadhatóságát el-kerültesse s ha ez iránt a fékentartott mégis kísérletet tenné, ezzel a körülménnyel, mint nyilván támadási szándékkal, tisztában lehessen s további eljárásában ehhez képest alkalmazkodhassék.

Meg kell itt jegyezni, hogy amint a törvény is legtöbb esetben a rossz szándékot rendeli büntetni, a fegyverhasználati esetek jogos vagy jogtalan voltát bíráló bizottság is mindig annak a megállapítását keresi, hogy a fegyver megragadása rossz szándékból, ellenséges cél-zattal vagy félelemből történt-e. És az előbbi két eshető-ség fennforgását a fegyverhasználó csendőrnek mindig igazolni kell tudni.

Már pedig a legtöbb sértettnek az a vallomása, hogy a fegyver megragadását beismerte, de azzal védekezik, hogy a csendőr a mellét bízsergette vagy az orra alatt piszkált a szuronymyal s ő csupán ösztönszerűleg, hogy esetleges megsérelmezését elkerültesse, ragadta azt meg, de a csendőr megtámadása vagy lefegyverezése szándé-kában sem volt — nagyon megingatja a csendőr állí-tásának valódiságába vetett hitet, még ha egyedül is állott szemben a szintén egyedül álló ellenféllel; ha pedig két főből áll a járőr, akkor meg éppen hihetően a sértett terhére felhozott támadási szándék és előterbe lép az a sokszor emlegetett gyanu, hogy éppen azért tartotta a csendőr oly közel a fegyverét, hogy a fel-

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítás.

szólított azt megragadhasssa s ezzel a fegyverhasználatra alkalmat szolgáltatasson.

De minek is ragadná meg támadási szándékkal valaki a vele szemben álló két csendőr egyikének fegyverét, mikor előre tudhatja, hogy mire azt lefegyverezhetné, addig a másik csendőr, ha eléggé ügyes és helyén van a szíve, tizszer is leszurhatja vagy lelőheti? Ma már annyira ismeri mindenki a csendőr fegyverhasználati jogát, hogy csak a legvakmerőbb vagy talán részegségéből származó féktelen dübe által elragadtatott ember tartható erre képesnek.

Feltűnő jelenség az is, hogy két főből álló járőrnél is majdnem mindig az a csendőr használja a fegyverét a támadó ellen, a kiét megragadta.

Ott, ahol a járőrt több támadó fogja körül, még csak érthető ez, mert a másiknak a többiek fékentartása céljából ügyelni kell, a megragadott fegyverű bajtárs tehát magára marad ellenfelével. Ott azonban, ahol ketten állanak szemben egyetlen ellenféllel, teljesen érthetetlen, hogy mit csinál addig a fegyverével szabadon rendelkező csendőr, míg társa a fegyvert megragadó ellenféllel a fegyver elbocsátása iránt alkudozik, illetve azt annak a kezéből kiránthatja.

Az alkudozásról szándékosan tettem itt említést.

Minden szuronyhasználatnál ugyanis, ahol a fegyver megragadásból keletkezhető támadással való veszélyes fenyegetés elhárítására kellett fegyvert használni, rendszeren úgy adja elő a csendőr az esetet, hogy ő ismételtén felszólította a támadót a fegyver eleresztésére s miután látta, hogy felszólításai eredménytelenek maradnak, egy «erős rántással» kiszabadította fegyverét támadója kezéből s akkor tett egy döfést annak egyik vagy másik testrésze felé.

Mi szükség van erre az ismételt felszólításra akkor, mikor a csendőr egy erős rántással kiszabadíthatja fegyverét?

Talán azért, hogy a támadó ezalatt időt nyerjen a fegyvert még jobban megfoghatni? És miért hallgatja végig a fegyverével szabadon rendelkező járőrtárs ezt az ismételt felszólítást akkor, amikor — ha igaz — bajtársa a lefegyverezés veszélye előtt áll, sőt veszélybe kerülhet ő is, mert ha a fegyvert a támadó csakugyan elveszi, már egy elszánt fegyveres ellenszegülővel, illetve támadóval áll szemben?

A járőr egy test és egy lélek kell hogy legyen. S ha olyan támadás éri őket, amely ellen fegyverhasználatlall kell védekezni, csupán azt kötelesek bevárni, míg a támadásból származható veszély teljesen közvetlenné nem válik. Ez az idő pedig éppen elég arra, hogy a köteles figyelmeztetéseket és felszólításokat megtegyék és az addig tapasztaltakból a fenyegető veszély nagyságát és csakugyan való bekövetkeztetését észlelhessék illetve felismerhessék. És, ha ez csakugyan bekövetkezik, akkor ám teljesítse mindenik a kötelességét. De leg-

jobban mindig az, amelyik szabadabban rendelkezik magával és fegyverével.

Annak az esetnek azonban, hogy valaki a csendőr fegyverét megragadhasssa, kivéve azt az egyetlen esetet, amikor nagyszámú csoport közvetlen közelből és hirtelen támad az éppen köztük álló járőrre, más körülmények között sohasem szabad előfordulni. És, ha a csendőr szemelőtt tartja az utasítás szerinti távolságot, továbbá fegyvere becsületét és élete, illetve testiépisége biztonságát, nem is történne meg soha.

Sok csendőr megadta már annak az árát, hogy vigyázatlanságból, közömbösségből vagy talán éppen szándékosan megragadni hagyta a fegyverét s ama többször említett «erős rántás» helyett az ismételt felszólításokat alkalmazta. A többek közül intő példának fel-említek itt egyet, amely egy két főből álló járőr és egy ellenszegülőből támadóvá vált polgári egyén között játszódott le.

Egy helyi szolgálatot teljesítő két főből álló járőr éjjel 3 órakor azt a panaszt vette egy polgári egyéntől, hogy őt és fiát az akkor éjjel tartott bálban egy, az őrs legénysége által is nagyon jól ismert faluréme, egy idősebb, vérengző, verekedő természetű, magas, erős termetű és nagy erejéről híres legény megverte, zsebkéssel megszúrkalta és rajtok súlyos testisértéseket ejtett.

A járőr természetesen mindjárt az eset kinyomozásához fogott. De ahelyett, hogy csak a sértetteket kérdezte volna ki, a tanukat és a tettest pedig, mely utóbbiról már a sértett megmondta neki, hogy még a kocsmában van, majd csak a délelőtti időztette volna be a községházához, mikorára valószínűleg kijózanodott volna, mindjárt ez utóbbi kikérdezését határozta el.

Magához revén tehát egy éjjeliőrt, a tettes felkérésére indult, azzal a kifejezett szándékkal, hogy a községházához azonnal elővezetik s ha nem engedelmeskednek, hát megbilincselik és úgy fogják elővezetni.

Csak hajnali félöt órakor sikerült egy koreszmában feltalálni az ittasnak látszó de nem részeg legényt. Kérdőre vonták mindjárt a verekedésre nézve, de az minden felvilágosítást megtagadott. Majd pedig, mikor a járőrvezető felszólította, hogy kövesse őket a községházához, egyszerűen megtagadta az engedelmisséget s összeszidta, taknyos gyerekeknek nevezte a nálaival jóval kisebb termetű két csendőrt.

A járőrvezető erre elfogottnak nyilvánította az engedetlenkedőt s járőrtársát ennek fékentartására utasítván, kézbevett bilincscsel lépett a legény mellé, hogy megbilincselje. A legény többször viaszarántotta a kezét és tovább szidta a járőrt; midőn pedig látta, hogy a csendőr nem enged, hanem mindannyiszor újból megragadja a kezét és a bilincsbe akarja tenni, hirtelen megragadta a csendőrt és a falhoz vágta, majd a szuro-

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjótányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

Merok a Geiranger-fjord melletti.

Norvégia. — A Naerødal-hogyszoros útja.

nyát fogta meg s annál fogva a fegyvert iparkodott tőle elvenni.

A másodcsendőr, úgy látszik, még jobban megijedt, mint a járőrvezetője, mert a történeteket csak nézte addig, míg járőrvezetője rá nem szólott, hogy a támadót szurja meg, pedig mással se volt elfoglalva, mert a csendőr megtámadtatásának láttára a korcsmában volt két-három vendég, a korcsmárossal együtt mindjárt a másik szobába, az éjjeliőr pedig az utcai ajtón át távoztak s az üvegajtón át nézték a történeteket.

Járőrvezetője figyelmeztetésére azután megemberelte magát a másodcsendőr és a támadót kétszer egymásután czombonszurta, de oly óvatosan és gyöngéden, hogy utóbbit ez a két szúrás nem hogy kizökkentette volna a járőrvezető lefegyverezésére irányuló szándékából, sőt jobban ellene ingerelte s ennek következményeként azt a fegyverrel még egyszer a falhoz vágta s azután a fegyvernél fogva magával huzolva, a másodcsendőrre vetette magát s bár csak az egyik kezével tehetette, mégis megragadta annak fegyverét is és annál fogva az asztal és székek közé lőtte s az oda hanyatt-esett csendőrt a fegyverrel ütötte, dögönyözte és a szuronyát is lecsavarni igyekezett oly erővel, hogy azt a nyakánál 30 foknyira el is görbítette.

Ez mind az egyik kezével vitte véghez a rendkívül erős legény, a másik kezével pedig a járőrvezető szuronyát fogta oly erősen, hogy ennek arra irányuló minden erőlködését, hogy a legényt vagy megszurhassa vagy kezéből a szuronyát kiszabadíthassa, annyira tudta ellensúlyozni, hogy csak három-négy kisebb sérülést tudott az egyik oldalán és hóna alatti részen ejteni. Végre is a járőrvezető szuronya a sok huzavonában lecsavarodott a fegyverről, mire ez, szabaddá lett fegyveréből, a járőrtársát már fojtogatni kezdő legényt oldalról, nehogy hajtársát is érje, háthallotta, úgy, hogy a lövedék a testen keresztül haladva, a tüdőt is átlukasztotta.

Ekkor eleresztette a másodcsendőrt a legény s felemelt ököllel a járőrvezetőre rohant, de mielőtt leülhetett volna, a felszabadult másodcsendőr a test törzsére irányított, de az elgörbült szurony által irányától eltérített lövedékkel a felemelt jobbkarját átlötte, mire a több sebbel vérző legény kiszaladt az udvarra és menekülni akart. A korcsma udvari kapui azonban zárva voltak s így az üldözésére siető két csendőr utólérte s egyikük, mikor az egyik zárt kapuból feléjük fordult, a másik zárt kaputól való visszafordulásakor pedig a másik csendőr még egy-egy lövést tettek a kezében késsel fenyegetőző legényre, de egyikük se találta el. Végre is a hat szűrő és két lőtt sebből származó nagy vérvesztéstől össze-rogyott és 4-5 óra múlva meghalt.

Igaz, hogy ez a támadó az életével adózott azért az örültségnek látszó vakmerőségért, hogy egyedül két

fegyveres csendőrt megtámadni merészelt. De hogy ezzel a támadással és az ebből folyó tettlegességével annyira megalázhatta azt a két fegyveres csendőrt, teljesen igazolja a fentebb említett azt az állításomat, hogy a másodcsendőr a legtöbb esetben csak mint néző-közönség szerepel az ilyen esetekben s hevárja azt, hogy tevékenységre, közbelépésre figyelmeztessék. És igazolja azt is, hogy a fegyvere felett szabadon nem rendelkező csendőr már elvesztette fölényét ellenfele felett s ha csak a véletlen vagy más körülmény nem jön segítségére, elvesztheti még az életét is.

Sok tanulság merithető ebből az egyetlen esetből úgy a szolgálati eljárásra, mint a fegyverhasználatot megelőző magatartásra. Részletezni csupán azért nem akarom, mert a II. szolgálati utasítás vonatkozó szakaszai úgy az egyikre mint a másikra nézve kimerítő utmutatást nyújtanak. A csendőrnek tehát minden tetteiben csak ezeket kell szigorúan szemelőtt tartani, akkor sohasem tévedhet vagy legalább is nagyot nem tévedhet.

Mint már említettem, a szuronyhasználat után a löfegyverhasználat következik a legtöbb urányszámban. Ritkábban fordul elő, mint amaz, ami annak tulajdonítható, hogy csak igen súlyos bonyodalmak esetén veszi igénybe minden csendőr, holott ami az élet és testi-épség kiméletét illeti, végeredményében csak kevésbé tekintendő súlyosabb kimenetelűnek, mint a szurony alkalmazása, sőt egyes esetekben enyhébb is annál.

Arra való tekintettel azonban, hogy a lövés határát nem lehet korlátozni, legalább annyira nem, hogy csak éppen az szenvedjen tőle, a kinek szánva van, hanem esetleg másokat is érhet, leginkább a már távolról is kétségtelenül felismerhető veszély elhárítására és megfutamodott gonosztozók megszökhetésének megakadályozására alkalmazható. De akkor is a lehetőség szerinti legnagyobb óvatossággal, hogy ártatlanok élete vagy testiépsége ne veszélyeztessék.

Mint hogy azonban utasításaink sehol sem rendelkeznek az iránt, hogy csupán ijesztgetés céljából is kell vagy lehet lövöldözni, nem mulasztatom el itt felemlíteni, hogy az éjjeli vagy a hirtelen ki nem számítható távolságra való eredménytelen lövöldözésnek nincs semmi alapja. Mert amellett, hogy csak felesleges tölténypocsékolás ez, arra a már sokszor megemlélt tévhit terjesztésére is alkalmat nyújt, hogy csak váltöltéssel puffogtat a csendőr.

Nagyobb távolságra csak az a csendőr folyamodjék hozzá, akinek idegei nyugodtak, távbecslése megközelíti a valódi távolságot és lövése a lehető legbiztosabb.

Eddig csak egyetlen esetről tudok, ahol egy, a szökési kísérletet megköszöntő kőbor cigány után lövéseket tett csendőr minden lövéső talál, pedig a megállapítottak szerint 100-300 lépés távolság választotta el a

Első magyar vill. erőberend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmozott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

osás úri és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. házi hangszerkészítője, az Öntőház-utca 2.

A Stalheim szálloda és a Naerodal völgykatlan.

Norvégia: — Nyári jég és hó-idill a grottlai úton.

szökevénytől s bár utóbbi magas kukoricza között menekült, még sem kerülhette el a jól irányzott hároin lövés egyikét se. És meg is lett az eredmény. Azt a czélt, hogy a szökevényt visszatartóztassa, elérte vele, mert menekülésre képtelenné tette, de halált nem okozott.

Igaz, hogy a helyzete, mivel a kukoriczánál jóval magasabb uttesten állott s így közé látott a már csövezésben levő kukoriczának, elég kedvező volt. De nem lebetett tőle elvitatni azt sem, hogy higgadtan és jól irányzott célzás után tette meg minden lövését.

Oly eseteknél azonban, mint az már meg is történt, hogy egyes csendőrök éjjel és ismeretlen távolságból rájuk lövöldözők ellen, vagy gyalogszolgálatot teljesítő csendőr az előre 800—1000 lépésnyire kocsin menekülő s menekülés közben lövöldöző kőhorezigányok ellen használták löfegyvereiket, teljesen feleslegesnek tartom a rendesen eredménytelen puffogatást. És nincs is rá szükség, mert az előbbieket tüzelése előtt lehet védett helyre huzódni, az utóbbiak rendesen forgópisztolylyal való lövöldözése pedig a nagy távolság miatt semmiféle életveszedelemmel nem jár a csendőrré, míg az ellenők előre láthatólag eredménytelenül alkalmazott lövöldözés csak biú erőlködés.

A cél- és eredmény nélküli lövöldözés tehát éppen úgy, mint a csipkelődzéshez hasonló apró-cseprő szurkálás, mint kellő sikerrel nem kecsegtető eljárás, lehetőleg kerülendő. Annál is inkább, mert ha utasításaink bizonyos fokú kiméleltre szorítják is a csendőrt a fegyverhasználatok alkalmazásánál, a jelzett eljárások egyike sem mondható kiméletnek, hanem a szuronynál: a fegyverhasználat szükségessége feletti bizonytalanságból eredő tétováziás következményének; a löfegyvernél pedig: a mások élete veszélyeztetésének.

Ha már az emberélet vagy testiépség kiméletéről szóltam, nem mulaszthatom itt megemlíteni, hogy az utasítás szerint kevésbé veszélyes fegyvernek feltüntetett kard nem is olyan kevésbé veszélyes. Mert, ha erős izomzatú a csendőr, vagy teljes erejéből vág vele és a test nemesebb részeire irányítja a vágást — mint ez már az utóbbi időben ismételt előfordult — éppen úgy halált idéz elő, mint a szurony vagy a löfegyver.

Az élet és testiépség kimélete szempontjából azonban

mégis van annyi előnye az előbbi kettő felett, hogy még izgatott állapotban is jobban és hirtelenebben ki-számíthatja a csendőr a karddal szándékolt vágás helyét és irányát amazoknál.

De csupán ebből a szempontból kardot használni akkor, mikor a csendőrnél éppen a szuronyos fegyver van a kezében, teljesen oktan dolog lenne, mert míg a kardja után kapkod, könnyen lefegyverezhetik. Másrészt meg ügylátszik, hogy az az ellenszegülőknek, illetőleg támadónak mondott egyén, aki a csendőr szuronyos fegyverét megragadja és bevárja azt, hogy az ekként lekötve tartott csendőr kardot rántson, a csendőrré nézve nem lehet veszélyes és bizonyára nem is ellenséges szándékkal foghatta meg a fegyvert, mert, ha ellenséges szándéka volna, mire a csendőr a kardját kihuzná, már kicsavarná kezéből a szuronyos fegyvert.

*

A szolgálatot teljesítő csendőr úgyszólván mindig ellenséggel áll szemben. Ennélfogva, ha veszély környékezi, azt már előre láthatja, sőt alapos körültekintés és a körülmények köteles és helyes megfigyelése mellett, lehetetlen is azt észre nem vennie; meglepetésnek tehát alig vagy csak a legritkább esetben lehet kitéve.

Erre való tekintettel és figyelembe véve azt is, hogy minden csendőrt attól a naptól kezdve, amikor a tesztületbe belépett, minden rendű és rangú előljárója a köteles elővigyázatra és óvatosságra inti, ezt az intelmet és oktatást tartsa is mindig szem előtt, de mindenekfelett, a katonai tekintély és a fegyverbecsület megóvása szempontjából is, legfőbb gondja legyen a fegyvere feletti szabad rendelkezés.

Másrészt azonban ne felejtse el azt sem, hogy neki a polgárok személy és vagyonbiztonsága feletti örködés is éppen ilyen szigorú és esküvel fogadott kötelessége. És ezt ne csak egyoldalulag, azoknak a mások általi támadástól való megvédelmezésére értse, hanem a saját indulatai feletti való uralkodás mellett, arra is, hogy elhamarkodott vagy éppen elkerülhető fegyverhasználatok által azok életét vagy testi épséget ő maga se veszélyeztesse.

Mert amilyen szép és dicséretreméltó egy, az adott esetben higgadtan, kellő előrelátással és a köteles kinézetű alkalmazott fegyverhasználat a törvény ren-

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára részvénytársaság

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztésére.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.

— Telefon 153 44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Előlegünk betéteket takarékpénztári könyvekre. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünkben, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkeamatadólevonásával). 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betét az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kelti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkeamatadó levonásával).

Előlegét nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki Intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében. Jutányos kamattétel mellett. Utalványok, Intézetvények és csekkek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

elkezdéseit érvényre juttatni, a polgárok személy- és vagyónbiztonságát az esetleges támadások ellen megvédelmezni s az ezeket veszélyeztető gonosztevőket ártalmatlanná tenni, éppen olyan szűgyen volna, ha a csendőr, mint a közbiztonság őre, elhamarkodottságból, vagy ellenszenvből, esetleg hatalmi túltengésből eredhető tettével éppen maga veszélyeztetné a polgárok életét és testi épségét.

És azt annál inkább kerülnie kell, mert elkezdő esetben amellett, hogy másoknak erkölcsi és anyagi veszteséget, esetleg holtig tartó gyászt okoz, ome helytelen eljárásából származható oltóttetésével a saját jövőjét és szabadságát is veszélyezteti. sőt a testület tekintélyét és feltéve őrzött hírnevét is kockáztatja.

Aki szelet vet, vihart arat!

És ez a vihar igen sok csendőr szépen indult jövőjét és reménységét tolta már tönkre. Az ilyenekre mint legényemberekre is súlyos volt ez a csapás, de még súlyosabban érzi ezt az a nő, családos csendőr vagy altiszt, aki nemcsak maga, hanem ártatlan családjá is áldozatává lesz a férj, az apa helytelen eljárásából származó lesújtó következményeknek.

Hogy tehát mindezeket elkerülhesse, vegye fontolóra minden csendőr, hogy nem a nép van ő érte, hanem ő van a népért s ezekkel szemben való eljárásában és tetteiben, a szabályok és intárisok korlátain belül, vezéreljen mindenkít a humanizmus és az emberbaráti szeretet. Mert nem azért adatott kezünkbe a fegyver, hogy azzal mások életét nyomós ok nélkül veszélyeztessük, hanem ellenkezőleg azért, hogy azzal ember-társaink életét és testi egészségét megóvjuk!

Az öngyilkos.

Irta: Karabély Károly.

Galiba Flórián m. kir. csendőr úr, miután az élébe talált vasorából, mely jó makkepörkölt volt burgonyával; a húsdarabokat kiszedegette, elégedetten kelt fel az asztaltól s pipára gyújtott. Az asztal leszédésével foglalkozó szakácsnéra úri nyugalommal parancsolt rá:

— Mami! Szaladjék csak át a Braunhoz, badl adjon egy litert az ötvenesből öfseibenra.

A szakácsné azonban, úgy látszik, tudva a rendet és ismerve Galiba urat, úgy tett, mintha semmit sem hallott volna.

— Mami hallja-e? Magának szóltam, hát porculjön, azt a rézsarkantyus parádéját!

— Galiba úr kérem, bagyjon nekem bokát, — szólott az öreg szakácsné, — tudja, hogy nem tehetem, oltított a őrmester úr; én nem akarok bajba jutni.

Galiba úrnak ez nem tetszett sehogy sem s el is dörmögte magában a gondolatát, mikor a szakácsné után a legénységi szoba ajtaja bezárult. Mig kis pipájából dühösen pöfökelve járta végig az üres szobát, nem tárgitva anna gondolatától, hogy bort ihasson. Már két év alatt öt büntetése mindig a borért lévén, sokszor fel-tette magában, hogy „el az alkohollal” hiva lesz, de a

mint látszik még a kezdet nehézségeivel küzd. Most egyszerre megállott monoton sötétjében.

— Megvan! Hát miért vagyok én csendőr — szólott önrzettől sugárzó homlokára bökve, — ha még gondolkodni sem tudok.

Szólott s a tettek mezejére lépett. Galiba úr az utcára nyíló ablakot feltárta s egy üres literes üveggel, mint bűnjellel lesbe állott, várva a kedvező alkalmat, a mikor valami megbízható gyerekekkel az anyyira sovárgott italt a koresmából kibozathatja.

Galiba úrban volt annyi m. kir. ész, hogy mint egyedül honn lévő laktanya-készültséges, koresmázás cseljéből a laktanyót el ne hagyja, mert a közelmúltban, bár szolgálatban sem volt, a kiszökésért s az isteni italtért 20 napig volt szabadságon.

Most kedvező alkalom van egy kis italozásra. Az őrsparancsnok delután öt órakor ellenőrző szolgálathoz ment a próbacsendőrrel s csak reggelre jönnek haza; Galiba úr tehát vigun érzi magát, mint az egér, mikor a macskától nem fél.

Amint ott ül a fáadságosan belopott bor mellett, felkényöködve két tenyere közé fogott fejjel, fogai között az úri módra billegő virgóniával, valami bínatosán, szomorú dalt dudolgat magában, aztán teletölti poharát, felhajtja s némán belehámul a kis állókámpa pislogó lámpájába, újra tölt, újra iszik s mig kibígtult szemekkel nézi a lámpa vörösös korongját; elgondolkozik.

Eszébe jut az a sok rejtgetett, leplezett féltékenysége, amelyikért mindenikért kijárna a fogság, ha kitudódna; s amelyek most a kilenezedik pohár után igen kezdik feszegelni a lelkiismeretét.

— Hej! Hej! — Söhajt Galiba úr s akkorat fúj, hogy a kis lámpa fejteteiben majd elalszik.

Aztán borgözös fejét amúgy jubáskomondor módjára az asztalra hajtja s egyszer azon éri magát, hogy az asztalon feledett karostükréből nézegeti hamisítatlan fizimiskáját.

— Isten éltesse Földi! — Mordul a bortól, füsttől rekedt hangon Galiba úr a tükörből felé vigyorgó bamba képhez.

Reszkető kezével tölt s fenéig itatja a poharat. A bor ereje most teljesen lovette lábairól s bizony a beszámítatóságot kizáró kedélyállapotba jutott. Félig nyitott szájjal amint maga elé mered, valantit motyog, de alig érteni belőle; csak a szeméből patakozó könnyek engednek arra következtetni, hogy lelkiismeretével küzdöklik.

— Én, én gazember, nem csendőr, hát a rabló nem bocsületesebb? Persze. Ki az oka, Braun, a bor? Nem, én, a csaló. A sok adósság, feljelentenek. Kitudódik minden, most szolgálatban is ittam, kötelezősséértés, mi lesz? Bezárnak, olesápnak, jaj, jaj, felakasztanak, mi lesz velem?

Szavai érthetetlen hangokba vesznok el; majd erőt vesz rajta a teljes mámor, elkezd sírni, zokogni s fejét az asztalhoz verdesi.

Egyszerre hirtelen felugrik helyéről, kiegyenesedik s vérbenforgó szemekkel sziszegi fogai közül.

— Leszámolunk mindennel, legyen vége egyszerre!

Odagrik a fegyverfogashoz, lekapja karabélyát, aztán az elkecserevés s a düböltől tüphült szívóssággal tépi fel a töltényskádjából kivett tölténydoboz fedelét s egyik tárat kivéve abból, reszkető ujjakkal iparkodik a fegyverbe szorítani. A tárat a rugó kiveti kezéből s a földre esik, az elkecsereedett emler lehajol érte, keresi — meg-

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gumikból 20% áron, ingyen és bérmentve küld.

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gumik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —
DÉRY EDE kerékpár- és varrogó nagyraktár **SZEGED.**

leli — — egy csattanás, egy tompa zuhanás s Galiba Flórián teste élettelenül terül el a padlón.

*

Furcsa világba jutottam halálom után, gondolta magában Galiba Flórián, amint száguldo útjában felnyitotta a szemeit. Körös-körül mélységes fekete űr, melyben csak néha-néha csillan meg, valami sápadt zöldes fény, hogy még mélyebbnek érezzék utána a sötétség. Aztán milyen furcsa előfogatot adnak erre felé, semmi sem bűzza, hajtja s mégis milyen borzalmas sebességgel halad. Az alakja pedig tökéletesen olyan, mint egy nagy pálinkás üveg és a spiritusz hogy érzik mindenütt. Hanem az utitársaitól megszeppent egy kicsit. Sápadt, olomszürke arezok ültek körötte, mozdulatlan kimeredt üveges szemekkel bámulva reá. Némelyik nyakán a kötél nyoma, amott kettő fején is kis véres nyílást lát, olyat mint a magúén, a melyet önkézével nyitott, hogy azon át eldobja életét. Mérhetetlen félelem szállja meg, szeretne megmozdulni, de nem bírja tagjait; szólana, de nyelve megbénult. Egyszerre izzóvörös fény kápráztatja el szemét, a levegő megtelik fojtó kénese füsttel, nyöszörgés, jajgatás, szivettépő keservek és gyötrelmek hangjai zúgnak, kavarnak a levegőben. A csodás szállítóeszköz megáll s lassan szilárd talajra ereszkedik. Galiba Flórián a pokolban van.

Ündök hegyesfűlű, lólábu sátántömeg fogja körül pokoli sivalkodással; izzó vasbilincseket raknak kezeire s lökdösve, taszigálva megindulnak vele. Amerre elmennek, izzó kemenczékben, forró katlanokban emberi alakok nyöszörögnek; zugás, csattogás és pokoli hangzavar mindenütt, így érnek a főtörvényszékre.

Galiba Flórián óriási rémülete mellett is ki tud annyit venni, hogy a pokol fejedelme előtt áll.

Hatalmas emelvényen izzó vörös trónon, fején sziporkázó koronával, arczáról sugárzó kegyetlenséggel és borzalommal ül az ő bírója, aki előtt számolni tartozik.

— Mit tett? — Kérdezte a sátánfejedelem az előtte álló özülő potrohos ördögtől, aki lánczon vezette idáig Galiba Flóriánt s aki bizonyára az ügyész szerepét töltötte be a pokolban.

— Nagyon szerette a szeszes italokat s megölte magát.

— Mennyit ivott? — Kérdezte újra egy másik ördögtől, mely görbe lábát és orrát tekintve, meg a dohos magyar beszédét, igen hasonlított a Braun korenmároséhoz.

— Mint csendőr két év és négy hónap alatt megivott 512 liter bort, 78 üveg sört és 109 liter pálinkafelét.

— Szeszsze fog főni, ha annyira szerelte, — jelentette ki a bíró, — előbb azonban számoljon a többi lábáért is.

Erre egy pápaszemés sátán, füle mellett ludtoll-pennával s hóna alatt egy nagy fekete könyvvel a bíró elé sántikált s recessző hangon olvasta azt a sok gonosz-ságot, amit életében elkövetett. Erre valami csodálatos merleget hoztak elő s azon kiszámították, hogy 23 kilogramm súlyt képviselnek a bűneivel elkövetett cselekedetek.

Ezt a súlyt meg kellett váltani s mivel semmije sem volt, a húsiából akarták a 23 kilót kivágni.

Két markos sátán tüzes fogókkal azonnal hozzáugrott, hogy testét kiszaggassák.

— Istenem, segíts! — Ordította el magát Galiba Flórián.

Az Isten nevének hallatára az ördögök s a pokol el-tűntek. Valami fáradt bódultság lepte meg; szíve verését érezni kezdte s a kiállott félelem hatása alatt valami régen tanult gyermek-imádságot kezdte ajkai. Jobban-jobban kezd eszmélni, végig simítja verejtékes homlokát, nem fáj semmije, végre kinyitja szemét is. Először semmit sem lát, de apránként kezd megkülönböztetni a környezetét. Jobbról-balról két vasrudat lát, ezekről hamar észreveszi, hogy ágylábak, karja alatt is valami rud van, a fegyver, amellyel ittasan leesett, mikor a történelmekért lehajolt. Lassan fordítja fejét a fény felé s bár az ágyba jól beleüti fejét, mégis boldogan tápáskodik ki az ágy alól. A kis állólámpát megigazítja, aztán felveszi fegyverét, a történet s míg némán meglátva helyre rakja azokat, szeméi valami csodás érzés hatása alatt megtelnek könnyekkel.

— Jó az Isten! Jó az Isten! — Mondogatja magában, — nem engedte, hogy kárt tegyek magamhan.

Összinté undorral néz a boros üvegre s belsejében komoly elhatározással érett meg a jobb utra való terés. Eltiintet mindent, ami tanuja lehetne bizvást utolsó korhelykedésének és bűnének.

Aztán megbontja ágyát s lassan vetkezni kezd. Elgondolja, hogy csak az Isten mentette meg attól, hogy ittasan életét ki nem oltotta. El tudja képzelni, hogy milyen élesen nézhetett ki ittasan az ágy alatt feregvén, hol az álom meglepte. Eloltotta a lámpát s a mit eddig soha sem tett, innádkozva aludt el.

*

Az álmobeli pokollátogatás óta egy fél év telt el. Az őrsön mind a régiiek vannak; hanem Flórián bajtársra nem ismerne rá, aki azelőtt ismerte. Derék, szorgalmas csendőr, nem iszik semmit, megtakarított pénze nincs ugyan még, de az adósságait kilizette. Legujabban azon jár az esze, hogy megváltoztassa a nevét, Galibából — Rendesre.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Az íható arany.

A középkor csodaszerei között, melyek úgy a betegségek, mint másnemű bajok ellen kiváló eszközöknek tartattak, a legelső rangot foglalta el az íható arany, melyet tényleg készítettek és használtak. Az arany volt nézetek szerint a föld legbecsessebb terménye. Jelvénye a nap, mivel soha sem lesz tisztátalan, fényét allandóan megtartja, s tisztán, épen kerül ki a tűzből. Ez anyag tisztaságát középkori fogalmak szerint orénynek tartották s azt hitték, hogy a mely tisztá, ép oly tisztán tartja a testet is a betegségtől s miként a tűzben nem semmisül meg, az életet is fentartja és meghosszabbítja s épen úgy, mint a napfény az éji sötétséget és kísérteteket elűzi, az arany képes elűzni a betegségeket és ragályokat is, melyek az ördögtől erednek, ki hatalmat gyakorol oly emberek fölött, kik nem istenfélők. Az arany e csodálatos erényeit akarták abban az orvos-szerben alkalmazni, melyet íható arannyak neveztek.

Brunschweig Jeromos 1512-ben megjelent „Ars distillandi” című népszerű orvosi munkájában e csodás ital készítéséről azt mondja, hogy tiszta aranyat kell vadasztó vízben feloldani s így sárgás folyadék támad, mely az ember hőjét és a madarak tollait pirosra festi. Ez állítás különben helyes s a mai vegytan is igazolja.

midőn az oldott aranyat, a kloraranyat, mely különben rendkívül erős mérég, bőrkiütések gyógyítására használják. Szerzőnk is tudja, hogy az iható aranymérég s ezért az aranynek oly oldatát is kell készíteni, melyben e nemes ércz erényei ne legyenek oly erős anyag által megváltoztatva, minő a választó víz. Ennek elkészítése végett — a bölcsészethez fordultak.

Szerintök minden tárgy öt lényeges részből állott, tudniillik a négy elemből: föld, víz, tűz, levegőből s a legfinomabb lényből, mely mintegy az élettelen tárgyak lelkét képezte s quinta essentia (ötödik lényeges elem) nevet viselt. Midőn a bort lepárolgatták, először e quinta essentia — a ma úgynevezett spiritusz — azután a víz jött létre. Nagyobb hevítésnél kátránszerű éghető anyag — a tűz — állott elő s a kannában még hamu is maradt — föld, vagy az úgynevezett lapis philosophorum. A borszeszből kifejlődő gőzök képezték a levegő elemét. A bor destillációja által tehát, a négy elemnek megfelelő alkatrészekén kívül az ötödik alkatrész is megvolt, melynek aqua vitae nevet adtak. Hasonló módon igyekeztek eljárni az aranyál is. A finom porrá tört aranylemezeket kilencszer vagy tízszer destillálták a szeszt, s mivel még azt holdtöltéskor meleg lótrágyában is együtt tartották az arannyal, ezt hitték, hogy az arany «lelke» a bor quintessenciájába átment s így létrejött az «aurum potabile» (íható arany), mely nem aranyos s nem mérgees, mint a választó víz által feloldott arany.

Az újabb vegytan ez italban bizonyára nyomát sem találja az aranyaknak, de a régiek meg voltak győződve, hogy az így készített íható aranyban benne van az arany összes «erénye», még jobban mint a választó víz által feloldott aranyban, mivel itt az anyagon erőszak történt. Legjobbnek tartották e készülékeknél a tiszta piros bort, de a mellett különféle fűszert s más tárgyakat is adtak hozzá, többek közt rhabarbarát, szandalfát, aloét, mézet és cukrot, úgy hogy az valóságos likőr volt. E készüléken kívül még tiszta aranyat is adtak be, finom porban, a mint annak már az 1000-ik év körül élt arab orvos és bölcsész Ibn Sina Avicenna irataiban is feltaláljuk nyomát. Az ily keverék azután csálthatatlan volt s csodaeőrel birt, nemcsak a haladókát keltette új életre, de a már meghaltakat is feltámasztotta, ha még istentől kiszabott idejük el nem érkezett; egészséges ember életét pedig képes volt száz évnél továbbra kinyújtani.

Az íható aranyat valóságos aranyon kívül még drágakövekből, gyöngyökből és korrallokból is készítették oly módon, hogy a finom porrá tört tárgyakat borszesz-szel destillálták. Készítettek még lepároltatás által íható aranyat virágokból vagy inkább mézből, melyet a méhek a virágokból szedtek össze. Két tonna mézből alig került ki egy fél meszoly quinta essentia, mely ezért igen drága volt. Brunschweig számítása szerint a mézen kívül szükséges volt ehhez egy kupa piros bor, harmincz forint árú közén, húsz forint árú üveg, fél forint árú arany s egy évi munka.

Az ily drága szereket természetesen csak nagyon gazdag emberek szerezhették meg s ezért gondoskodtak olcsóbban előállítható íható aranyról is. Az ily orvosok receptje következő: Vegyünk nemes ökörfarkkóró-gyökeret oly időben, midőn Jupiter és Vénus az égen jó konstellációban vannak, méhfűret és sellákot s készítsünk ebből az előírt szabályok szerint folyadékot. Ha e folyadékot új agyagedénybe tesszük s az aranyműves, egy forint értékű aranydarabot tesz

belé, forraljuk fel s kész az aranyital, mely a szívet megerősíti s a vért minden tisztátalanságtól megszabadítja. Ki nem juthat aranyhoz, elég, ha izzó aczélt vesz s azt kilencszer belemártja a vízbe, s a vizet a betegnek adja. A drágagyöngy, korall a nyakban hordva, vagy a borostyánkő füstje szintén pótolják ez italt némileg, különösen az által, hogy képesek a gonosz szellemeket elűzni s a tőlök származó nyavalyatörést meggyógyítani. Elégetett vakandok vagy csukamáj szintén hasonló eredményeket okoz, de az aranyitalal egyik sem versenyezhet.

Számos, e csodatevő szerekre emlékeztető s még ma is életheben levő babona tanúsítja, hogy a középkori orvosok tana lényegében megtartotta erejét. Annyi kétségtelennek látszik, hogy maguk az orvosok ez időben komolyan hittek az íható arany csodatevő hatalmában, sőt világos nyomok vannak annak bizonyítékául, hogy még az új kor kezdetén is, midőn a középkor más híres babonái, pl. a bölcsesség köve, már rég elvesztették hitelüket, az íható aranyról szóló tanok még virágoztak s általános hitnek örvendtek.

KÉPEINKHEZ.

Norvégia.

Norvégia királyság, számos keskeny tengerből által tagolt, erdős, hegyes területen, a Skandináv felsziget nyugati és északi részén fekszik. Az egész ország csupa hegyvidék. Hegyei között 2000 méternél magasabbak is találhatók s különösen az ország északi részén levők télen, nyáron egyaránt hó és jégmezőkkel (glecserekkel) vannak borítva.

Norvégia az ókorban ismeretlen volt, őstörténete az izlandiak mondáiban és regéiben vesz el. Az újabbkor történelmében is csupán a 9-ik században említetik először. Ettől az időtől kezdve, már hol mint önálló tartomány, hol Svédországgal együttesen királyságot alkotott.

Több mint két milliót meghaladó lakosságának legnagyobb része halászattal foglalkozik. Ezenkívül még csak a bányaművelés és az erdészet említhető meg, mert a földművelés igen jelentéktelen. Ipára még csak most fejlődik. Kereskedelme azonban a hal, olaj stb. révén elég élénk. látogatottságát azonban nem ezeknek, hanem a képeinken is látható páratlan természeti szépségekben gazdag hegyvidékének, vízesésének köszönheti.

Ezek megtekintésére évenként mintegy százezer nyi turista fordul meg Norvégiában s mivel a nép rendkívül jómodoru, udvarias, az élelmezés és elszállítások kitünő és olcsó, a közlekedési eszközök, vasut, hajó és kocsik (jobban mondva a Debreczen és Nyíregyháza vidékén használni szokott kétkerekű talyigához hasonló laptika) olcsósága mellett az utazás is kevésbe kerül, a turisták száma évről-évre emelkedik.

A jelen számunkban bemutatott képek Norvégia egyes szebb vidékeiről való felvételek.

HIREK.

Kutba ugrott fogoly. Szabó György csendőr és Berke Károly 101. gyalogezredbeli karbatalmi gyalogoshól állott kezelei őrslelei járőr által, július 2-án, lólopás gyanúja alapján elfogott Barna Mihály kezelei lakos, a kezelei községházán, mialatt Szabó György csendőr

szükségét végzendő, az elfogottat Berke gyalogos őrizetére bízta, az udvaron levő kutba ugrott és abban megfulladt.

Egy őrmester megsebesítése. R. Tóth Mihály vasuti munkás, július 1-én, Péczelen egy koresmai verekezés alkalmával, az ott szolgálatilag megjelent Rigó István orvos, ez. őrmestert orozva egy zsebkéssel jobb balántékon és nyakon szúrva, könnyen megsebesítette és azután elfutott. Tettes az őr által elfogva, a bíróságnak átadott. A megsérült őrmester házi ápolásba vétetett.

Agyonlőtt községi bíró. Mumeta Jánost, Algyógy község bíráját, június 27-én este 9 órakor egy ismeretlen egyén, kit a bíró igazolásra hívott fel, forgópisztolyból agyonlőtte. A lövés után a közeli erdőségekbe menekült tettes utáni nyomozás közben, a csendőrség megállapította, hogy az a csendőrség által agyonlőtt Budák András vezetése alatt garázdálkodott havasi rablóbandának egyik bujdosó tagja. Murareszku János, fegyházbüntetéssel többször sújtott Szkodé községi illetőségű, veszélyes gonosztevő volt, kinek kézrekerítése iránt széleskörű intézkedés tétetett.

Vizbefulladt próbacsendőr. Körösszegi Gusztáv, póstyeni őrsbeli próbacsendőr, július 3-án este fél 9 órakor, szolgálat teljesítése közben, Kovalovszky Sándor csendőrrel a Vág folyón egy fürdőházat megtekintendő, egy kikötött csónakba hágott, mely alkalommal a csónak megbillent és a próbacsendőr egyensúlyt veszítve, a folyóba esett és az ár által elsodorva, nyomtalanul eltűnt. Hullája csak harmadnap délelőtt 9 órakor volt föltalálható. A szerencsétlenül járt próbacsendőr hült teteme, bajtársi részvétellel Pöstyénben lett örök nyugalomra helyezve.

KÜLÖNFÉLÉK

Az öv történetéből. Az öv, a melyik a legutóbbi években annyira divatban volt, most azonban viselése már-már csak a torna- és sporttelepekre szorítkozik, nagy és fényes multra tekinthet vissza. Eredete jóformán elvesz a történelem homályában. A klasszikus ókor aszszonyjai arra használták, hogy leendő ruhájuk, hossza vonalait megtörjék. A cingulum tartotta össze a pepelon ránczait és viselőjének jobb tartást adott. A karolingok idejében az övet nemcsak a nők, de a férfiak is hordták. Körülfogta a derekat és két vége elől hosszan lelógott. A középkorban nagy fényt öztek az övekkel, melyeket a XIII. században arannyal és ékkövekkel díszítettek. Az öveget drága arany- és ezüstszövetekkel

készítették, telehimezték, az övek végén pedig elől szélesen rojtokkal megrakva lógtak le és a ruha egész elejét befödtek. A XVI. században az övön kis zsebeket készítettek és a nők ebben hordták a pénztárcájukat, a legyezőket, sőt sokszor ékszerüket is. Az övesattok művészi kivitelben készültek és nagyon drágák voltak. Néhány év előtt még divatban voltak az ilyen csattos övek.

Czukorpótló növény. Antram argentinai botanikus Paraguay délamériai államban egy oly növényt fedezett fel, melynek a cukorhoz hasonló tulajdonságai vannak. Ez a növény, mely alig éri el az egy decziméter magasságot, az Anambal-folyó partjain fordul elő. Szárának egészen cukoríze van. Levelének egy lencse-nagyságu része elegendő, hogy ha szájunkba vesszük, hogy szánkban egy óránál tovább tartó édes ízt érezzünk. három vagy négy levél pedig egy csésze kávé megédesítéséhez teljesen elégséges. Ezek a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a «caa-eh»-nek, a mint Paraguayban ezt a növényt nevezik, nagyobb cukortartalma van, mint magának a cukornak.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne küldjenek.

55.55. Nézetünk szerint nem.

Páczin 58. Grjll-féle könyvkindó vállalatnál Budapest, V. k., Dorottya utca 2. Ára kb. 2 korona.

L. K. 1—3. Nézetünk szerint igen. 4. Az 1879. évi XL. tet. 11a. §-ában megvan mondva.

B. J. csendőr. Mint minden egyéb, hason rendfokozata katoná egyén.

K. J. és G. csendőr. Névtelen kérdésre nincs válaszuk.

M. D. csendőr. Cégekről elvileg nem adunk felvilágosítást. 1000. Ezen nem lehet szegíteni. Megjegyzük azonban, hogy a föl- és alárendeltségi viszony (jelentkezés, tisztelgés stb.) nem a gombtól (őrsparancsnoki alkalmatosságtól) hanem — egyforma rendfokozatnál — a rangtól függ.

1873. 1. Csak a nyugdíjazásnál. 2. Ugy tudjuk, hogy véglegesen.

III. V. cs. Elvileg nem. Egyes kivételek azonban vannak.

M. L. Segít maga kérte az áthelyezést.

Duna. Kérdését nem értjük. Fejezze ki magát világosabban. Sz. őrmester. Felségfolyamodvány szükségén, melyhez orvosi és szegényügyi bizonyítvány csatolandó.

4. Jókikötési nyugdíjokmányával forduljon a hatvani adóhivatalhoz.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyar részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállítói

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

VII. brassói csendőrkerület.

(Vége.)

Kiküldött törzsisztai székhely: Brassó.

Brassói 1. szárny: Brassó és Fogaras megyék. 1. szakasz: Brassó, 2. szakasz: Fogaras, 3. szakasz: Zernest. 1. szakasz járásai: felvidéki, alvidéki, hétfalusi, 2. szakasz járásai: fogarasi, alsóárpási, 3. szakasz járásai: töresrári, sárkányi.

Kiküldött törzsisztai székhely: Nagyszeben.

Nagyszebeni 2. szárny: Szeben megye. 1. szakasz: Nagyszeben, 2. szakasz: Szászsebes. 1. szakasz járásai: nagyszebeni, nagydísnódi, 2. szakasz járásai: ujejbázi, szászsebesi, szerdahelyi, szelistyei.

Dévai 3. szárny: Szeben megye. 1. szakasz: Déva, 2. szakasz: Brád. 1. szakasz járásai: dévai, szászvárosi, algyógyi, 2. szakasz járásai: brádi, körösbányai, maros-ilyei.

Kiküldött törzsisztai székhely: Marosvásárhely.

Csikszeredei 4. szárny: Csik megye. 1. szakasz: Csikszereeda, 2. szakasz: Gyergyószentmiklós. 1. szakasz járásai: felcsiki (részben), kászonalsiki, 2. szakasz járásai: felcsiki (részben), gyergyószentmiklósi.

Kiküldött törzsisztai székhely: Brassó.

Szepesizentgyörgyi 5. szárny: Háromszék megye. 1. szakasz: Szepesizentgyörgy, 2. szakasz: Kézdivásárhely. 1. szakasz járásai: sepsi, miklósvári, 2. szakasz járásai: kézdi, orbai.

Kiküldött törzsisztai székhely: Nagyszeben.

Petrozsényi 6. szárny: Hunyad megye. 1. szakasz: Petrozsény, 2. szakasz: Hátszeg. 1. szakasz járásai: petrozsényi, 2. szakasz járásai: hátszegi, hunyadi.

Kiküldött törzsisztai székhely: Marosvásárhely.

Marosvásárhelyi 7. szárny: Maros-Torda és Csik megyék. 1. szakasz: Marosvásárhely, 2. szakasz: Gyergyótölgyes. 1. szakasz járásai: marosi alsó, marosi felső, régeni alsó, régeni felső (részben), nyárádszeredai, 2. szakasz járásai: gyergyótölgyesi, régeni felső (részben).

Besztercei 8. szárny: Beszterce-Naszód megye. 1. szakasz: Beszterce, 2. szakasz: Naszód. 1. szakasz járásai: besenyői, jádi, 2. szakasz járásai: naszódi, óradnai.

VIII. debreczeni csendőrkerület.

Debreczeni 1. szárny: Hajdu és Békés megyék. 1. szakasz: Debreczen, 2. szakasz: Gyula, 3. szakasz: Orosháza. 1. szakasz járásai: központi, hajduböszörményi, hajduszoboszlói, 2. szakasz járásai: gyulai, békési, szeghalmi, 3. szakasz járásai: orosházai, békéscsabai, gyoma, szarvasi.

Nyíregyházi 2. szárny: Szabolcs megye. 1. szakasz: Nyíregyháza, 2. szakasz: Kisvárd. 1. szakasz járásai: nagyköllői, ligetaljai, nyírbátori, dadai alsó, 2. szakasz járásai: kisvárdai, tiszui, bogdányi, dadai felső.

Nagyvárad 3. szárny: Bihar megye. 1. szakasz: Nagyvárad, 2. szakasz: Berettyóújfal. 3. szakasz: Székelyhid. 1. szakasz járásai: központi, élesdi, 2. szakasz járásai: berettyóújfalui, sárréti, szalárdi, derecskei, bihar-keresztvári, 3. szakasz járásai: székelyhidi, margittai, órmihályfalvai.

Belényesi 4. szárny: Bihar megye. 1. szakasz: Belényes, 2. szakasz: Nagyszalonta. 1. szakasz járásai: belé-

nyesi, vaskóhi, magyarcsékei, 2. szakasz járásai: nagyszalontai, cséffai, tenkei, béli.

Aradi 5. szárny: Arad megye. 1. szakasz: Arad, 2. szakasz: Kisjenő, 3. szakasz: Borosjenő. 1. szakasz járásai: aradi, magyarpécskai, máriaradnai, 2. szakasz járásai: kisjenői, eleki, világosi, 3. szakasz járásai: borosjenői, borossebesi, tornovai, nagyhalmágyi.

Nagykárolyi 6. szárny: Szatmár megye. 1. szakasz: Nagykároly, 2. szakasz: Nagybánya, 3. szakasz: Szatmár-Németi. 1. szakasz járásai: nagykárolyi, mátészalkai, erdődi, 2. szakasz járásai: nagybányai, nagysomkúti, színérváraljai, avasujvárosi, 3. szakasz járásai: szatmár-németi, csengeri, fehérgyarmati.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Máty Miklós csendőr, az 1912. évi április hó 7-én Tiszadada községben kiűtött tűzvész alkalmával egy a füsttől már eszméletlen állapotba jutott embernek az égő házból való kimentése körül történt közreműködése alkalmával tanúsított elszánt és bátor magatartásáért.

Katonai szolgálati jel:

Az I. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Halasy Mihály törzsrőrmester, 1912 június 17-én.

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Majlinger Ferencz csendőr, 1912 június 21-én;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kosztolányi Ferencz csendőr cz. őrmester, 1912 jun. 5-én;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Erdélyi János őrsvezető cz. őrmester, 1912 jun. 12-én.

Járőrvezetői jelvényen elláttattak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Balasa Vincze, Bauer Ádám, Buszlai Andras, Csizmadia Béla, Czirják János, Drobina Sándor, Gálfi Mihály, Hanek György, Horváth Ferencz III., Kárpáti Mihály, Kiss József III., Kiss Pál I., Melve Beza Pál, Mihályovics Ferencz, Nagy Kálmán, Papp Sándor, Sági István, Sajgó István, Sándor István II., Simon Vendel, Szentandrás Lajos, Szentes Antal, Tóth K. Lajos, Vigh Lajos, Bognár János II., Gyarmathy Ambrus, Heczig Tivadar, Honae Auxent, Horváth István VI., Ility Vitályos, Kentler János, Király János, Kálmár István, Kolár Péter, Kiss Sándor II., Máthé Odön, Mester János, Miklós Pál, Megyesi Sándor, Nagy Ferencz I., Oláh György, Pál Miklós, Poller Andras, Remete Mátyás, Rétyi Mihály, Siló András, Simon József III., Suba Menyhert, Szécsi János, Szalai Lajos, Sztojcs György, Tóth Kaloesai János, Vuin Vitályos, Varga Antal, Szücs Mihály, Avramov István, Adám Vincze, Andrejka Mihály, Balla Zsigmond, Boldoczky Pál, Bogsán Iván, Burghardt Jakab, Balázsai Lajos II., Csép Sándor, Costin

Vazul, Soós János, Dobos István, Elek Károly, Farkas József, Foale Miklós, Greski Lázár, Györi Radován, Guszila Miklós, Györgye János, Horváth Antal I., Hatos András, Hadnagy Áron, Hodescssek János, Szócs János, Kolek Márton, Keszöcza István, Kulcsár András, Kővári Sándor, Kusztura Ferencz, Kovács Lázár, Lukács János, Lőrinczi Sándor, Moré János, Mellen Mihály, Madarasi István, Mosó István, Malustyik Mihály, Martoncsi Pál, Nágel Antal, Oláh Péter I., Pataki Gábor, Pataki István, Racsó György, Santa János, Sztojkov Milán, Szabó György II., Sági János II., Takács András, Váana Vazul, Veres Dávid, Bakos András II., Bakos Mihály, Csavar Salamon, Demeter Lajos, Dombóvári György, Fülöp Péter, Fazakas Sándor, Hegyesi Imre, Király József, Kiucses György, Kiss G. Lajos, G. Lengyel András, Mihály Mihály, Nagy Ferencz III., Nyomató Ferencz, Papp Ferencz I., Papp József, Pálfi Mihály, Rákóczi Simon, Simon László, Tihanyi Lajos, Tóth Lajos II., Vojvoda Simon, Vitális Albert, Zsellér Pál, Asra Péter, Békési János, Balás István, Berde Ignác, Berszán Demeter, Berkó Márton, Bukorán Sándor, Boda Bálint, Buzuleszku Viktor, Balázs Mihály, Balácsi András, Darvas Jeremiás, Deák István II., Dancsu Miklós, Farkas Ferencz, Kopacz Gergely, Kósa Gergely, Kovács József Lajos, Lale Gusztáv, Major Miklós, Morár Demeter, Mátis Miklós, Mike Ferencz, Nagy János, Nagy Károly, Piró Emilián, Plesia Tivadar, Rácz László, Stierl György, Sorbán Ottó, Szulai Imre, Török József, Wolf Péter, Wendling János, Ábrabám József, Bernert Lajos, Bótos Máté, Ferencz Géza, Kóka Gyártás, Kovács István II., Lukács Dócs, Martinovics Miklós, Ogerár Péter, Papp Péter, Papp András I., Pittik Illés, Róti István, Rosiála Akim, Siacsics György, Tok Pál és Thirjung Ferencz csendőrök.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kis András, Pucsik József, Bárony Kelemen, Kovács Lajos, Hock Imre, Mayer János, Valasek Alajos, Mózer József, Jánosik István, Gál József, Balázs András, Szlatki József, Krakovics József, Pavcsó János, Koróján Sándor, Kunsági Mihály, Barasits Lajos, Farkas Benő, Végh Mihály, Bujnok István, Moró Pál, Ondrusek István, Viktorin Mihály, Tólos Szilveszter, Sipéki István, Gyuracska István, Nagy Mihály, Ondris Izidor, Török István, Mihalik Béla, Grünauer Péter, Joó László, Koprda Tamás, Pusztás Lajos, Radványi János, Valló János, Domán Mátyás, Feigelstock Samu, Horváth Mihály, Horeczeg Pál, Janicza Jakab, Kakó Illés, Kovalovszky Sándor, Nagy Béla, Susik Géza, Erdélyszky Pál, Bozsonyik András, Madarász József, Székely Sándor, Tárnok Pál, Kovács József, Gyulai Agoston, Tóth István I., Huvár Sándor és Kovár Donát csendőrök.

Névváltoztatás.

Hausenblas Oszkár m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, családi nevét, a m. kir. belügyminiszter ur 1912. évi 76,011/VI—a. számú engedélye alapján „Gernyoszegi”-re változtatta.

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Muntyán Miksa csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi 69,770/VI—a. sz. alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Györfi”-re változtatta.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Vereb László őrsvezető cz. őrmester, a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi 77,129/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét „Vécsei”-re változtatta.

Valka Pál csendőr cz. őrmester, a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi 80,891/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Kemény”-re változtatta.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Krepsz Mihály csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi 79,679/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Kunsági”-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Ferenczi Árpád őrmester, Májai Imával, 1912. jun. 15-én, Nyárádremetén.

Baricz Sándor csendőr cz. őrmester, Kis Bertával, 1912. június 16-án, Aranyospolyánban.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Öcsödi Gábor őrsvezető cz. őrmester, Püski Zsuzsannával, 1912. június 1-én, Békésen.

Varga Antal csendőr cz. őrmester, Quintus Krisztinával, 1912. június 1-én, Zsanblyán.

Rozsnyai Mihály őrsvezető cz. őrmester, Magyar Szidóniával, 1912. május 27-én, Kerecsenden.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Vele Tivadar csendőr, Hobay Erzsébettel, 1911. november 25-én, Sajón.

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Gicz Elek őrsvezető cz. őrmester, Reichner Máriával, 1912. május 25-én, Komáromban.

Márkus Mihály csendőr cz. őrmester, Gáspár Máriával, 1912. május 22-én, Pozsonyvezekényben.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Gyulai Antal őrsvezető cz. őrmester, Tóth Erzsébettel, 1912. május 30-án, Turtareban.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

**Könyvnyomda,
könyv-, papír- és
írószer-kereske-
dés, a magyar kir.
csendőrségi hiva-
talos nyomtatvá-
nyok legnagyobb
raktára.**

*Honvédelmi miniszter ur önagyméltósága által 5242/1912. sz. a. rendszeresített újfajta sapkák, nemkülönb az összes felszerelési cikkek, nyári szürke és fehér czérnakesztyűk raktárunkon a leg-
jutányosabb árban kaphatók.*